
विश्वेश्वरानन्द भारतभारती ग्रन्थमाला-३
Vishveshvaranand Indological Series--3

НЗТЗУ (Л. 1. 1-2) 1

Factory: (VISHVA BRANDHU).

FOI (2010), H.A., VOL (101111)

057 (K-1) 1967 (100)

भारते दीर्घायुः

वि. वै. शी. मंत्रालयके मुख्यालयसे मुद्रापत्र

विश्वं यत्तान्मयैरिहसौधमायान् कृते

विद्याभ्यासेन साक्षिणा देवदुर्गेन साध्यानि।

Printed at

THE V. V. R. INSTITUTE PRESS

and put back for

The Vishveshvaranand Vedic Research Institute

By DEVA DATTA Shastri, V. B.

at Hoshiarpur (India).

0.40 (4.00) 0.40 (4.00) 0.40 (4.00)

at Hooblarpur (India).

वि. भा. ग्रन्थमाला—३

V. I. Series—3

टराडनस्य यशःपालस्य

(Yashpal Tandon's)

पुराण-विषय-समनुक्रमणिका

(A Concordance of Purāṇa-Contents)

5082

होशियारपुरे

(HOSHIARPUR)

विश्वेश्वरानन्दसंस्थान-प्रकाशनमण्डलम्

(Vishveshvaranand Institute Publications)

सर्वेऽधिकाराः सुरक्षिता

प्रकाशक संकेतः,
विश्वेश्वरानन्द-वैदिक-शोध-संस्थानम्,
साधु-आश्रमः, होशियारपुर (भारते)

प्रथम संस्करणम् . १९५२

All Rights Reserved

Publishers -
VISHVESHVARANAND VEDIC RESEARCH INSTITUTE,
Sadhu Ashram, HOशीARPUR (India)

First Edition, 1952

प्रस्तावना

प्रस्ताव्यमानायाः सत्त्वस्थाः समनुक्रमणिकाया मौलिकं संकलनं पूर्वमेवोद्भवेभ्यः पूर्वमस्माकं संस्थानस्य लाभपुरीयाया अवस्थितेः समये सम्पद्यत । यत् नेतः प्राक् संस्कृतं प्रकाशयितुं चैतदुद्गाति, तत्रास्माकं प्रदेशस्याऽनिष्टविभाजनेन कारिता लाभपुरादस्माकं दुर्वारा दुर्गता च निर्गतिरेव दोषमाग्नं भवति । यथाभूनापि साधनसंपत्तिविहीनैरामाभिर्यथाकथं चिन्तयन् कर्तुं पारितं, तत्रस्तोषाद् नत् स्यादेव मग्नेषां ग्रन्थमिममुपयुज्यानामपि तोषायेत्येव काम्यते ।

प्राचीनभारतीयस्येतिहासस्य विषये गभीचीनं परिचयं चिकीर्षुणाऽभियुक्तेन प्राग्भारतीय-इतिविशाले बाह्यस्य सचितस्य सतः पदार्थजातस्य पारदृशना भाग्यमेव । न तु महता परिश्रमेण मुहुर्मुहुश्च क्रियमाणमपि बाह्यस्योपय पारायणमानं तारिक्कसोधोपयिकान् पदार्थान् साकल्येन संपदि च संप्राद्वयितुमशक्यम् । अनेन हेतुना यद् यद् वैदिके लौकिके च साहित्यराशौ तारिक्कोपयोग्यमेव वस्तु समुपनिषद्समुपलब्धेत्, तत् तत् ततस्ततः संकलन्याऽऽशुमाहिणीभिर्वर्णकमानुपातिनीभिश्चातुक्रमणीभिरेव द्वाभूताभिरवश्यं सत्वरं च शोधकर्मिणां विदुषां सौविध्यविधानाय समुपस्थापनार्हमिति स्पष्टम् ।

एवं शोधाईवस्तुसर्वस्वानुक्रमणकर्मणो महत्त्वं संप्रदायैवाऽस्माकं संस्थानमुपप्रतिशेभ्योऽब्देभ्यः पूर्वतः शतपद्यकसंख्याकानां साक्ष्योपादानां वैदिकर्महितामाह्वारण्यकोपनिषत्सम्बन्धानां चतुर्दशभिः खण्डैः व्युत्स्य सतः पदानुक्रमकोपस्य संपादने आश्रित्यते । अशुना चनेन शोधकर्मतत्पर-विद्वज्जनलामैकमतिना सता रामायणमहाभारतेतिहासद्वयेन सहकृतानां प्रसिद्धानामष्टादशसंख्याकानां पुराणग्रन्थानां विषयसमनुक्रमणीयं प्रास्तव्यमनामि । वेदेतिहासपुराणातिरिक्तानां सता भारतीय-वाङ्मयषट्कग्रन्थान्तराणामपि समनुक्रमण्यो नानाविधा अपेक्ष्यन्त इतिहृत्वेदानीमपि कर्तुमवशिष्टस्य सतः कर्मणो महदेव क्षेत्रं दृष्टव्यम् ।

प्रकृतायाः समनुक्रमणया मौलिकस्य संकलनस्य कर्ताऽस्माकं मयुग्वा टर्हिनोपाद्धो यशःपालो नाम वर्षद्वयात् प्राग् दिवं यत इति चेतिपते चेतः । संकलनं चादः सप्रति विदुषो विद्यालङ्कारपदभाजो जयचन्द्रस्य परामर्शानुपलब्धवता विदुषा कौलोपाद्धेन धीकण्ठेन संरक्षितं च परिवर्धितं च भवति । तेनाप्यत्र चतुर्थे प्रकरणे तत्तद्वंशीयानां राज्ञां यो नामत उद्देशः, तत्रैव (६) खण्डे कलियुगीयतां राजवंशानां मध्ये १-३ च ११-१४ च संख्याभूतां राजवंशानां योऽनुप्रवेशाश्चाकारि, तत्र F. E. Partgiter इत्यस्य विदुष 'The Purana Texts of the Dynasties of the Kali Age' इत्यस्य ग्रन्थस्योपाश्रय ऊरीकृतो वेदितव्यः । एवं नाममपि पञ्चमं प्रकरणं, द्वादशप्रकरणे नष्टप्रकरणम् इति च द्वयं तेन दिनेशचन्द्रसरकार इत्यस्य विदुष 'Text of the Puranic List of Peoples' (Indian Historical Quarterly, Vol. XXI, No. 4),

'Text of the Puranic List of Rivers' (Indian Historical Quarterly, Vol. XXVII, No. 3) इति लेखद्वयमुपाश्रित्य व्यरचि । नवमप्रकरणौयो मूलस्थलमकेतस्तु विदुषा हंसराजेन विदुषो भीमदेवस्याऽऽभ्यक्ष्ये सुशोधितश्च, तदनुपस्थितौ विदुषाऽमरनाथेन शोधितश्च, विदुषो देवदत्तस्याऽऽभ्यक्ष्ये सुमुद्रितश्च सन्नयं ग्रन्थोऽधुना प्राकाश्यमलब्धः ।

सर्वेषामप्यत्र कृतसंकेतानां विदुषामाभारोऽस्माभिर्हृदयेन स्वीक्रियते । समयभेदेन दृष्टभेदेन च संपादितेऽस्मिन् बहुसाधनव्यपाधये वस्तुनि नानाविधानां बह्वीना च रसलितौनां सुलभत्वं कैमुतिकं मन्वानैश्चास्माभिः सन्तोऽभियुक्ता मर्यादां च संस्करणान्तरोपयोग्यं शोधनसूचनं च भूयो भूयोऽभ्यर्च्यन्ते,

होरयारपुरे
वि. वे. शोधसंस्थानम्
६-११-१९५२

}

विश्ववन्धुना

संकलनक्रमेण विषय-शीर्षक-संकेताः

पृष्ठानि

प्रस्तावना	...	...	...	क-च
अकारादिक्रमेण विषय-शीर्षक-संकेताः	...	...	...	ट-न
मूलग्रन्थ-नाम-संक्षेपाः	...	...	...	प-क

प्रथमं प्रकरणम्

उपोढातः—

- १ मङ्गलाचरण-प्रारम्भप्रश्न-कृत्यसमुद्देशादि, २ पुराण-लक्षणम्, ३ पुराण-विभागः, ४ पुराण-संख्या, ५ पुराण-विषयाः, ६ पुराण-साहाय्यम्, ७ पुराण-परम्परा,
८ सूत-धर्माः ३-५

द्वितीयं प्रकरणम्

सृष्टिप्रलयादि—

- १ सृष्टिः, २ प्रलयः, ३ विसर्गः ... ५-६

तृतीयं प्रकरणम्

कालमानादि—

- १ कालमानम्, २ कल्पः, ३ मन्वन्तराणि, ४ युगधर्माः ... ६-७

चतुर्थं प्रकरणम्

वंश-वंशानुचरितम्—

- (क) स्वार्थभुवमनुवंश — १ स्वार्थभुवमनो-शतकन्यायाश्चोत्पत्तिः संततिश्च,
२ उत्तानपाद-वंशः, ३ प्रियव्रत-वंशः, ४ दक्षकन्या-संततिः, ५ स्वार्थभुवमनुवंश-
राजचरितम्—उत्तम-श्रुपभ-कापिलेय-दक्षप्राचेतस-ध्रुव-पुराजन-पुष्टि-पृथु-प्रचेतस्—
प्रियव्रत-भद्राश्व-भरत-वेन-शनशृङ्ग-सुयश-मुशील-स्वार्थभुवमनु-चरितानि ... ८-१०

- (ख) सूर्य-वंशः— वैवस्वतमनुपुत्र-वंशः, १ इक्ष्वाकु-वंशः—कुंग-बृहद्बल-रामाः,
२ इक्ष्वाकुपुत्र-वंशः—कुशावज-वंशः, दण्ड-वंशः, नेमि-वंशः, विकुक्षि-वंशः, सुदर्शन-
वंशः, ३ कश्यप-वंशः, ४ कवि-वंशः, ५ दिष्ट-वंशः, ६ धृष्ट-वंशः, ७ नरिष्यन्त-वंशः,
८ नामाग-वंशः, ९ नामागारिष्ट-वंशः, १० नृग-वंशः, ११ पृथग्र-वंशः, १२ प्राशु-वंशः,
१३ शर्याति-वंशः, १४ सुयुत्र-वंशः ... ११-१४

- (ग) सोम-वंशः— १ र्क्षग-वंशः, २ अतु-वंशः, ३ अनेमस्-वंशः, ४ अमावसु-
वंशः, ५ अमृत-वंशः, ६ तुर्वसु-वंशः, ७ दुह्य-वंशः, ८ नहुष-वंशः, ९ यदु-वंशः—
ककुर-वंशः, कथ-वंशः, क्रौष्टु-वंशः, देवाश्व-वंशः, निम्र-वंशः, भजमान-वंशः, महाभोज-
वंशः, वृष्णि-वंशः, शिनि-वंशः, हैहय-वंशः, १० रजि-वंशः, ११ रम्भ-वंशः १४-१६

- (घ) पुरु-वंशः— १ अजमीड-वंशः, २ गर्ग-वंशः, ३ द्विजमीड-वंशः, ४ नर-वंशः,
५ नील-वंशः, ६ पुरु-जनमेजय-वंशः, ७ बृहत्क्षत्र-वंशः, ८ बृहदिषु-वंशः, ९ महावीर्य-वंशः,
१० सुधनु-धुतिभवाः, ११ सुहोत्र-वंशः ... १६-२०

(क) कलियुगीयराज-वंशः—१ पौरव-वंशः, २ इक्ष्वाकु-वंशः, ३ बार्हद्रथ-वंशः, ४ प्रद्योत-वंशः, ५ विशुनाग-वंशः, ६ नन्द-वंशः, ७ मौर्य-वंशः, ८ शुङ्ग-वंशः, ९ कण्व-वंशः, १० आन्ध्र-वंशः, ११ स्थानीय राजवंशः, १२ वैदेशीय-राजवंशः, १३ माइसूरुतृतीयशताब्दीय राजवंशः, १४ माइसूरुचतुर्थशताब्दीय-राज-वंशः, १५ प्रमर-वंशः, चण्डगानि-वंशः, क्षत्रिपाः, १६ अग्नि-वंशः, १७ शालिवाहन-वंशः, १८ भोजराज-वंशः, १९ तोमर-वंशः, २० शुङ्ग-वंशः, २१ पनिहर-वंशः, २२ गुलाम-वंशः, २३ तैमूर-वंशः, २४ मुगल-वंशः, २५ गुरुशङ्क-वंशः, २६ मौल-वंशः, २७ नाग-वंशः, २८ राहु-वंशः, २९ विविध-वृत्ति-वंशाः, ३० कलियुगीय-राजवंशान्तर्गत-वृत्तिचरितम्—उदयसिंह-जयचन्द्र-देवसिंह-शुचिवीराज-प्रद्योत-चण्डगानि-ब्रह्मानन्द-मर्तुहरि-भोजराज-महानन्दि-लक्ष्मण-विजय-चरितानि ... २१-२६

(घ) देव-वंशः—यक्ष-गन्धर्व-किन्नर-नाग-गुह्यक-अमुर-राक्षस-वंशाः देवयोग्य-त्पत्तिश्च, १ अधिपतिः, २ किरातः, ३ चित्रसेनः, ४ चैत्ररथः, ५ यक्षः, २१-२७

(छ) अमुरराज-वंशः—दैत्य-दानव-राक्षस-वंशाः ... २७

(ज) वानर-वंशः—१ द्विविदः, २ नलः, ३ मैदः, ४ मुग्धीवबालिनोद्धरितम्, ५ सुषेणः, ६ हनूमन्चरितम् ... २७-२८

पञ्चमं प्रकरणम्

१ जातयः—

१ उत्तरदेशीयाः, २ दक्षिणदेशीयाः, ३ पर्वतदेशीयाः, ४ पश्चिमदेशीयाः, ५ पूर्वदेशीयाः, ६ मध्यदेशीयाः, ७ निम्नदेशीयाः ... २६-३०

षष्ठं प्रकरणम्

अध्यात्मप्रकरणम्—

१ आत्म-तत्त्वम्, २ कर्म-विपाकः, ३ मुक्तिः, ४ मृत्यु-बन्ध-तंसाराः, ५ योग-ध्यानम्, ६ वेदान्तः ... ३१-३२

सप्तमं प्रकरणम्

स्मृतिः [धर्मशास्त्रम्]—

१ अत्रध्याय-उपाकर्मणी, २ आपद्धर्माः, ३ तीर्थमाहात्म्य-तीर्थयात्राः, ४ दानम्, ५ द्रव्य-मुक्तिः, ६ वित्तकलः (आदम्), ७ पूजा-दीक्षा-तत्काराः, ८ प्रायश्चित्तानि, ९ भक्ष्याभक्ष्यम्, १० मनुष्य-लक्षणम्, ११ यातनारथान-नरक-कर्मविपाकाः, १२ राज-धर्म-राजनीति-दण्डनीति-राजशासनानि, १३ धर्माधर्मधर्माः, १४ मत-तिथि माहात्म्य-उत्सवाः, १५ शौचाशौचम्, १६ साधारण-धर्माः, १७ स्त्री धर्माः ३३-३७

अष्टमं प्रकरणम्

भाष्यैधिकम्—

देवतामाहात्म्य-अवतार-चरितानि ...

नवमं प्रकरणम्

पृष्ठे

विविध-देव-देवांश-अवताराः—

(१) देवाः—इन्द्रः, कार्तिकेयः, गणपतिः, पौष्करः, ब्रह्मा, रुद्रः, लिङ्गम्, विविधदेवा, दिवः, सूर्यः	...	...	...	३६-४०
(२) देवांशाः—अर्जुनः, नारदः, मान्धाता, शङ्कराचार्यः	...	...	...	४०
(३) देवी—दुर्लभा, त्रिशक्तिः, दुर्गा, धात्री, सावित्री	...	...	...	४१
(४) विष्णुः—अश्वमेधः, कच्छपः, कपिलः, कल्किः, कूर्मः, कृष्णः, दत्तात्रेयः, धन्वन्तरिः, नर-नारायणौ, नरसिंहः, परशुरामः, पृथुः, बलरामः, बुद्धः, मलयः, मोहिनी, यज्ञः, रामः, ब्राह्मः, वामनः, वृषभः, हृषीकेशः	...	...	...	४१-४४

दशमं प्रकरणम्

अधि-यज्ञः—

१ अधिपितृ-प्रवराः, २ मन्त्राऽरिष्ट-प्रहशान्तयः, ३ यज्ञ-होम-वेदविधानानि, ४ वेदविभाग-शाखा-त्रयी-माहात्म्यानि	...	...	...	४५
---	-----	-----	-----	----

एकादशं प्रकरणम्

अधि-विज्ञानम्—

१ अर्थ-शास्त्रम्, २ अलंकार-शास्त्रम्, ३ आदित्यव्यूह-माहात्म्य-पूजाः, ४ आयुर्वेदः, ५ कलाः, ६ कल्पः ७ काम-शास्त्रम्, ८ गान्धर्वम्, ९ छन्दः, १० ज्योतिषम्, ११ तन्त्रम्, १२ धनुर्वेदः, १३ निरुक्तम्, १४ नीति-शास्त्रम्, १५ पशु-चिकित्सा, १६ रत्न-परीक्षा, १७ लोकाः, १८ वनरूपति-शास्त्रम्, १९ वस्तु-सारसारः, २० वास्तु- विद्या-शिल्प-मूर्त्यः, २१ विद्या, २२ विविधग्रन्थ-सारः, २३ व्याकरणम्, २४ शिक्षा, २५ सर्प-विद्या, २६ सामुद्रिकम्	...	...	...	४६-४९
--	-----	-----	-----	-------

द्वादशं प्रकरणम्

भू-वृत्तम्—

१ कुश-द्वीपः, २ कौश-द्वीपः, ३ गोमेदः, ४ जम्बू-द्वीपः, ५ नयः—अक्ष-निः- सृताः, पारियात्र-निःसृताः, मलय-निःसृताः, महेन्द्र-निःसृताः, विन्ध्यपाद-निःसृताः, शुक्तिमत्पाद-निःसृताः, सङ्गपाद-निःसृताः, हिमवत्पाद-निःसृताः, ६ पर्वत विभागः, ७ पुष्कर-द्वीपः, ८ पृथिवी-अटनम्, ९ पृथिवी आकारः, १० पृथिवी-परिमाणम्, ११ पृथिवी-विभागः, १२ पृथिवी-वैतथानम्, १३ प्लव-द्वीपः, १४ भारत-प्रशस्तिः, १५ भू-मण्डलम्, १६ लोकालोक-पर्वतः, १७ वृष्टिः, १८ शर-द्वीपः, १९ शाक- द्वीपः, २० शाकमल-द्वीपः, २१ सप्त द्वीपाः, २२ समुद्र-वेला, २३ सूर्योर्वोधात् हानिः	...	...	...	५०-५४
--	-----	-----	-----	-------

अकारादिक्रमेण विषय-शीर्षक-संकेताः

अमिमि २३

अमि-वश २४

अङ्गलौकि २६

अङ्ग-वश १४

अगा ३०

अजकः २२

अजमीढ-वश १६,

अजमीढ-मंतति २०*

अजातशत्रु २२

अधिपति २६

अधि-यज्ञ ४५

अधि-विज्ञानम् ४६

अधिसीमकृष्ण २१

अनच्याय ३३

अनिभद्रा २६

अनु-वंश १५

अनूषा ३०

अनेनस्-वश १५

अन्तरिक्ष २१

अन्तर्भिरय ३०

अन्त शिला ५१

अधक वंश १६

अन्धकाः ३०

अन्धक २३

अन्ध्राः २६

अनरान्ता २६, ३०

अभिमन्यु २१

अमावसु-वंश १५

अमृतजित् २१

अयुतायुः २१

°अरिष्ट° ४५

अरिष्टवर्ण २३

अर्जुन ४०

अर्थ-शास्त्रम् ४६

अर्जुदा ३०

अलकार-शास्त्रम् ४६

अलूपा २६

अवगाना २६

°अवतार° ३८

°अवतारा ३६

अवन्तय ३०

अवन्ती ५१

अशोक २२

अरमका २६

अश्वमेधदा २१

°अमुर° २६

अमुररान-वश २७

आज्ञेया ३०

आटव्या २६

आतेम-तत्त्वम् ३१

आदित्यव्यूह-माहात्म्यपूजा ४६

आधिदैविकम् ३८

आनर्ता ३०

आन्ध्र-वंश २३

आपद्धर्मा ३१

आशील्का २३

आभीरा २६

कारमीराः २६
 "किन्नर" २६
 किन्नराश्वः २१
 किरातः २६
 किराता. २६, ३०^१
 किष्किन्धाः ३०
 कुशिन्दाः २९
 कुनालः २२
 कुन्तयः ३०
 कुन्तलः २३
 कुन्तलाः २६
 कुन्ती ५१
 कुमाराः २६
 कुमारी ५२
 कुमुद्वती ५१
 कुरवः ३०
 कुरुभ्यालाः ३०
 कुलकः २१
 कुलूपाः २६
 कुल्याः २६, ३०
 कुशाः ११
 कुश-द्वीपः ५०
 कुराभ्यज-वंशः ११
 कुहूः ५२
 कृपा ६२
 कूर्मः ४२
 कृतञ्जयः २१
 कृतमाला ५१
 *कृत्यसुमुहेशादि ३
 कृष्णः २३, ४२
 कृष्णा ५२
 केरलाः २३
 कैकेयाः २६
 कोलवनाः ३०
 कोशलाः ३०^१

कौशिकी ५२
 क्रय-वंशः १६
 क्रमुः ५१
 क्राइस्टचतुर्थशताब्दीय-राज-
 वंशः २४
 क्राइस्टतृतीयशताब्दीय-
 राज-वंशः २४
 क्रिया ५१
 क्रोष्टु-वंशः १७
 कौशद्वीपः ५०
 छत्रशोधाः २६
 छत्रवृद्ध-वंशः १५
 छत्रियाः २४
 क्षत्रियाः २६
 छत्रौजाः २२
 क्षुद्रकः २१
 क्षुद्राः २६
 क्षेमः २१
 क्षेमकः २१
 क्षेमधर्मा २२
 खमाः ३०
 गङ्गा ५२
 गणपतिः ३६
 गण्डकी ५२
 *गन्धर्व २६
 गर्ग-वंशः १९
 गान्धर्वम् ४६
 गान्धारः २६
 गीता ४९
 गुरुगङ्ग-वंशः २५
 गुलाम-वंशः २५
 *गुह्यक" २६
 गोदावरी ५२
 गोनर्दाः ३०
 गोमती १२

गोमेदः ५०
 गौतमीयुग २३
 ग्रन्थसारः ४६
 °ग्रहशान्तयः ४५
 घोषः २३
 चक्रोरः २३
 चण्डाश्रीः २३
 चन्दना ५१
 चन्द्रगुप्तः २२
 चन्द्रभागा ५२
 चण्डानि-वंशः २४
 चर्मखण्डिकाः २६
 चर्मज्वती ५१
 चित्रकूटा ५१
 चित्ररथः २१
 चित्रमेघः २६
 चित्रोत्पला ५१
 चीनाः २६
 चूलिकाः २६
 चोलाः २६
 चक्ररथः २६
 चैरीकाः २६
 छन्दः ४७, ४६
 जनमेजयः २१
 जम्बू-द्वीपः ५०
 जयचन्द्र-चरितम् २५
 जागुडाः २६
 जाह्नवाः ३०
 जातयः २६
 ज्योतिषम् ४७, ४६
 तमशाः २६, ३०
 तन्धम् ४७
 तमसा ५१
 तापी ५१
 तामसाः ३०

ताम्रपर्णी ५१
 ताम्रलितकाः ३०
 ताळीकटाः ३०
 तिममात्मा २१
 °तिथिमाहात्म्यं ३६
 तीर्थमाहात्म्यं ३३
 °तीर्थयात्राः ३३
 तुङ्गभद्रा ५२
 तुण्डकेराः ३०
 तुम्बवनाः ३०
 तुम्बानाः ३०
 तुर्वण्ड-वंशः १५
 तुलसी ४१
 तुषाराः २६
 तुलीया ५२
 तैमूर-वंशः २५
 तोमर-वंशः २४
 तोमराः २६, ३०
 तोया ५१
 तोशलाः ३०
 °त्रयी ४५
 त्रिगर्ताः ३०
 त्रिदिवा ५१
 त्रिनेत्रः २१
 त्रिशक्तिः ४१
 त्रिनामा ५१
 त्रैपुराः ३०
 दक्षिण्य-संज्ञाः ८
 दक्षप्रचेतस-चरितम् ६
 दक्षिणदेशीयाः २६
 दण्डकाः २६
 °दण्डनीति ३५
 °दण्डनीतिः ४६
 दण्डपाणिः २१
 दण्ड-वंशः १२
 दत्तात्रेयः ४२

दरदाः २६
 दर्वाः २६
 दर्शकः २२
 दशमानकाः २६
 दशरथः २२
 दशाष्टा ५१
 दशाष्टाः ३०
 दशोनः २२
 दशेरकाः २६
 दानम् ३३
 दानव २७
 दार्वाः ३०
 दिवाकरः २१
 दिष्ट-वंशः १२
 दीक्षा ३४
 दुर्गा ४१, ५१
 दुर्गाः ३०
 दुर्वः २१
 दृढसेनः २१
 दृष्टती ५२
 देव ३६
 देवतामाहात्म्य* ३८
 देवधर्मा २२
 देवभूमिः २३
 देवयोग्युत्पत्तिः २६
 देव-वंशः २६
 देवसिंह-चरितम् २५
 देवांशः ४०
 देवाः ३६
 देवाष्ट-वंशः १७
 देविद्या ५२
 देवी ४१
 दैत्य* २७
 द्रव्य शुद्धिः ३४
 द्रुम-वंशः १६
 द्विजमौड-वंशः १६

द्विविदः २७
 धनुर्वेदः ४७
 धन्वन्तरिः ४२
 धर्मशास्त्रम् ३३
 धर्मा २१
 धार्मी ४१
 धूपापा ५२
 धृष्ट-वंशः १२
 ध्रुवाख्यानम् ६
 नद्यः ५१
 नन्द-वंशः २२
 नन्दिवर्धनः २२*
 नर* ४२
 नरक ३५
 नर-वंशः १६
 नरसिंहः ४३
 नरिष्यन्त-वंशः १३
 नर्मदा ५१
 नलः ११ २७
 नलकाः २६
 नहुष-वंशः १६
 नाग २६
 नाग-वंशः २५
 नाभाग-वंशः १३
 नाभागारिष्ट-वंशः १३
 नारदः ४०
 नारायणः २३
 *नारायणी ४२
 नासिह्याः ३०
 निग्र-वंशः १७
 निचक्षुः २१
 निरामिन् २१*
 निराहाराः ३०
 निरुक्तम् ४७
 निर्दिष्टा ५१
 निर्गतिः २१

निक्षीरा ५२
 निपधाः ३०
 निपधावती ५१
 नीतिशास्त्रम् ४७
 नीप-वंशः २०
 नील-वंशः २०
 नृग-वंशः १३
 नृचक्षुः २१
 नृपञ्चयः २१
 ०नृपति-वंशः २५
 नेमि-वंशः १२
 पद्मनदीयराज-वंशः १५
 पटञ्चरा. ३०
 पटवः ३१
 पनिहर-वंशः २५
 पयोरणी ५१
 परशुराम ४३
 परिक्रमेणः २३
 परिप्लव. २१
 परीक्षितः २१
 पर्णाशा ५१
 पर्वतदेशीयाः ३०
 पर्वत-विभाग. २२
 पलाशिनी ५२
 पशु-चिकित्सा ४८
 पश्चिमदेशीयाः ३०
 पङ्कवाः २९
 पाण्ड्याः २३
 पात्रापात्र-विवेकः ३३
 पारदाः २९
 पारा ५१
 पारियात्र-लि.खताः (नद्यः) ५१
 पालकः २९
 पाशुपतः ३६
 पितृकल्पः ३४
 पिप्पलधोणी ५१ .

पिशाचिका ५१
 पुरञ्जनोपाख्यानम् ६
 पुराण-परम्परा ५
 पुराण-साहाय्यम् ४
 पुराण-सङ्ग्रहम् ३
 पुराण-विभागः ३
 पुराण-विषयाः ४
 पुराण-संख्या ४
 पुरु जनमेजय-वंशः २०
 पुरु-वंशः १६
 पुलिन्दकः २३
 पुलिन्दा. २९
 पुलैयाः ३०
 पुलोमा २३
 पुलोमाविः २३
 पुष्कर-द्वीपः ५२
 पुष्टि-चरितम् ९
 पुष्पजा ५१
 पुष्यमित्रः २३
 पूजा ३४
 पूर्णोत्सङ्गः २३
 पूर्वदेशीयाः ३०
 पृथिवी-अटनम् ५२
 पृथिवी-आकारः ५२
 पृथिवी-परिमाणम् ५२
 पृथिवीराज चरितम् २५
 पृथिवी-निभाग. ५३
 पृथिवी-संस्थानम् ५३
 प्रयुः ४३
 प्रधु-चरितम् ९
 प्रदिन-वंशः १८
 प्रपन्न-वंशः १३
 पौष्टः ३०
 पौरव-वंशः २१
 पौरिकाः २६

पीठरः ३९	वृद्धकर्मा २१
प्रचेतश्चरितम् १०	वृद्धत्वच-वंशः २०
प्रतिष्योमा २१	वृद्धचयः २१
प्रतीताश्वः २१	वृद्धदशः २१
प्रयोगः २२	वृद्धदिषु-वंशः २०
प्रयोग-चरितम् २	वृद्धहलः ११ ^५ , २१
प्रद्योत-वंशः २२	वृद्धद्विभ्राजः २१
प्रमर-वंशः २४ ^२	वृद्धदशः २१, २२
प्रलयः ६	वृहस्पति-नीतिः ४९
प्रवराः ४६	वेष्वा ५२
प्रमुधुतः ११	बोधाः ३०
प्रमेनजित् २१	ब्रह्मा ३६
प्रस्थलाः २९	ब्रह्मानन्द-चरितम् ५२
प्रागु-वंशः १४	ब्रह्मोत्तराः ३०
प्रागुज्योतिषः ३०	भक्ष्याभक्ष्यम् ३४
प्रायश्चित्तानि ३४	भजमान-वंशः १७
प्रारम्भ-प्रश्नः ३	भद्रकाराः ३०
प्रियव्रत-चरितम् १०	भद्राश्व-चरितम् १०
प्रियव्रत-वंशः ८	भरत-चरितम् १०
प्लव-द्वीपः ५३	भरद्वाजाः २९
वन्धः ३१	भरकच्छाः ३०
बन्धुपालितः २२	भर्तृहरे-चरितम् २५
बलछानि-चरितम् २५	भागवतः २३, ३६
बलरामः ४३	भानुरथः २१
बर्हिर्गिरयः ३०	भारत-प्रशस्तिः ५३
बहुलाः २९	भार्गवाज्ञेयाः ३०
बार्हद्रथ-वंशः २१	भीमरथी ५२
बालिन् २७	मुलिज्ञाः ३०
बालुताहिनी ५१	भू-मण्डलम् २३
बाल्हीकाः २९	भूमिमित्रः २३
बाहुदा ५२	भू-वृत्तम् ५०
बाह्या ५२	भोगवर्द्धनाः २९
बिन्दुमारः २२	भोजराज-चरितम् २६
बिदिमारः २२	भोजराज-वंशः २४
बुद्धः ४३	भोजाः ३०

मगधाः ३०^२
 मङ्गलाचरण^० ३
 मञ्जुला ५१
 मत्स्यः ४३
 मत्स्याः ३०
 मद्रकाः २६
 मध्यदेशीयाः ३०
 मनुष्य-लक्षणम् ३५
 मन्तलकः २३
 मन्त्र^० ४५
 मन्दगा ५२
 मन्दवाहिनी ५२
 मन्दाकिनी ५१
 मन्वन्तराणि ७
 मरुदेवः २१
 मलदाः ३०^२
 मलय-नि स्त्रिताः ५१
 मल्लकाः ३०
 मल्लवर्त्तकाः ३०
 मल्लाः ३०
 महागौरी ५१
 महानदी ५१
 महानन्दि-चरितम् २६
 महानन्दी २२
 महापद्म २२
 महाभारतम् ४९
 महामोज-वंशः १८
 महाराष्ट्राः २९
 महावीर्य-वंशः २०
 मही ५१
 महीनेत्रः २१
 महेन्द्र-नि स्त्रिताः ५१
 मान्धाता ४०
 मालवाः ३०
 माहिषकाः २६
 माह्व्याः ३०

मुक्तिः ३१
 मुगल-वंशः २५
 मुद्ररवाः ३०
 मुरलाः ३०
 मूर्तयः ४८
 मृषिकाः २९
 मृगेन्द्रः २३
 मृत्यु^० ३१
 मेघस्वातिः २३
 मेधावी २१
 मेलकाः ३०
 मैदः २७
 मोहिनी ४४
 मौन-वंशः २५
 मौर्य-वंशः २२
 मौलिकाः २९
 यक्ष^० २६
 यक्षः २७
 यशः ४४, ४५
 यज्ञधीः २३
 यदु-वंशः १६
 यमुना ५२
 यवनाः २९
 याज्ञवल्क्य-स्मृतिः ४९
 यातनास्थान^० ३५
 युग-धर्माः ७
 योग-ध्यानम् ३२
 रजि-वंशः १८
 रणजयः २१
 रत्न-परीक्षा ४८
 रमठाः २९
 रमिनाः ३०
 रम्भ-वंशः १९
 °राक्षस-वंशः २६, २७
 राजधर्म^० ३५
 °राजनीति^० ३५
 °राजशासनानि ३५

वेदिशाः ३०
 वैदेशीय-राज-वंशाः २४
 वैश्यः ४३
 वैवस्वनमनुपुत्र-वंशः ११
 वंष्पवः ३६
 व्याकरणम् ४६
 व्यासः ४४
 व्रतः ३६
 वाकुली ५१
 शङ्कराचार्यः ४०
 शनकत्पा ८
 शतद्रुः ५२
 शतद्रुजाः २६
 शतधन्वा २२
 शतशृङ्ग-चरितम् १०
 शतमीक २१
 शबरः २६
 शर-द्वीपः ५४
 शयीनि-वंशः १४
 शल्वाः ३०
 शाक-द्वीपः ५४
 शाकः ३६
 शाक्यः २१
 "शाखा" ४५
 शातकर्णौ २३
 शालिवाहन-वंशः २
 शालिशूकः २२
 शाल्मल-द्वीपः ५४
 शिक्षा ४६
 शिनिवाहुः ५१
 शिनि-वंशः १८
 शिप्रा ५१
 "शिव" ४८
 शिवः ४०
 शिवध्रीः २३
 शिवस्कन्धः २३
 शिवत्वानिः २३

शिशुनागः २२
 शिशुनाग-वंशः २२
 शुक्तिमती ५१
 शुक्तिमत्पाद-निःसृताः ५२
 शुक्र-वंशः २४
 शुक्ल-वंशः २३
 शुचिः २१
 शुचिद्रव्यः २१
 शुद्धोदनः २१
 शुनी ५१
 शूद्रः २६
 शूरपारकाः ३०
 शूरसेनाः ३०
 शैवः ३६
 शोणः ५१
 शौचाशीयम् ३६
 श्राद्धम् ३४
 श्रीविजयाः ३०
 श्रीशतकर्णिः २३
 ध्रुवधन्वाः २२
 ध्रुवायुः ११
 धृतिः ४५
 धृतिध्रुवा २०
 धृतिजयः २२
 "समाराः ३१
 "संस्काराः ३४
 सञ्जयः २१
 सत्यजित् २२
 सदानाग ५१
 सव द्वीपाः ५४
 समुद्र-वेला ५४
 सम्प्रति २२
 सरयू ५२
 सारस्वती ५२
 सारंगिया ४६
 गहदेवः २१, २२

सहापाद-निःसृताः ५२

साधारण-धर्माः ३६

सामुद्रिकम् ४६

सारस्वताः ३०

सावित्री ४१

सिन्धवः २६

सिन्धुः ५१, ५२

सिद्धार्थः २१

सिमुकः २३

सुकल्पः २२

सुक्ष्मः २२

सुखोच्चलः २१

सुभीव^० २७

सुचलः २२

सुदर्शन-वंशः १२

सुगुप्त-वंशः १४

सुधनु^० २०

सुनक्षत्रः २१

सुनयः २१

सुनीयः २१

सुनेत्रः २२

सुन्दरः २३

सुपर्णः २१

सुप्रतीकः २१

सुप्रयोगा ५२

सुमतिः २२

सुमित्रः २१

सुयज्ञ-चरितम् १०

सुरयः ११, २१

सुरसा ५१

सुराष्ट्राः ३०

सुनरः २२

सुशर्मा २३

सुशील-चरितम् १०

सुधमः २२

सुपेणः २१, २८

सुहोत्र-वराः २०

सुत-धर्माः ५

सूर्यः ४०

सूर्य-वंशः ११

सूर्यावरोधात् हानिः ५४

सृष्टिः ५

सेतुकाः २६

सेनजित् २१

सोम-वंशः १४

सोमाधिः २२

सौरः ३६

सौवीराः २९

स्कन्दस्वातिः २३

स्कन्धस्तम्भिः २३

स्त्री-धर्माः ३७

स्थानीय-राज-वंशः १४

रमृतिः ३३

स्वातिः २३

स्वानिबर्णः २३

स्वार्थभुवमनु-चरितम् १०

स्वार्थभुवमनुवर्षाः ५

स्वार्थभुवमनुवर्षराज-चरितम् ९

हंसमार्गाः २६, ३०

हनुमचरितम् २५

हयग्रीवः ४४

हरिवंशः ४६

हारदूषणः २६

हालः २३

हिमवत्पाद-निःसृताः ५१

हृणाः २९, ३०

हृष्टकाः ३०

हृदय-वंशः १८

होम^० ४५

मूलग्रन्थ-नाम-संक्षेपाः

(इह पत्रयत्र संस्करणद्वयमुपयुक्तं तत्रतत्र तत् क, ख इत्येवं विभज्य निर्दिष्टं द्रष्टव्यम्)

अग्नि	= अग्नि-पुराण-	(क) आनन्दाश्रम-ग्रन्थावलि, पूना	सन् १९००
		(ख) सरस्वती प्रेस, कलकत्ता	सन् १८८२
कूर्म	= कूर्म-पुराण-	(क) वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६२
		(ख) बिस्मिलोपेका इण्डिका, कलकत्ता	सन् १८८६
गरुड	= गरुड-महापुराण-	वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६३
देवी-भाग	देवीभागवत-महापुराण-	(क) वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९७५
		(ख) गणपतकृष्णाओ प्रेस, बम्बई	
नारद	= नारदीय-पुराण-	वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६२
पद्म	= पद्म-पुराण-	आनन्दाश्रम-ग्रन्थावलि, पूना	सन् १८९४
ब्रह्म	= ब्रह्म-पुराण-	(क) वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६३
		(ख) आनन्दाश्रम-ग्रन्थावलि, पूना	सन् १८९५
ब्रह्म-वै	= ब्रह्मवैवर्त-पुराण-	(क) वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६६
		(ख) सरस्वती प्रेस, कलकत्ता	सन् १८८८
ब्रह्माण्ड	= ब्रह्माण्ड महापुराण-	वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६३, १९६६
भविष्य	= भविष्य-पुराण-	वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६७
भाग	= श्रीमद्भागवत-पुराण-	(क) हितचिन्तक प्रेस, काशी	
		(ख) वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९५७
मत्स्य	= मत्स्य-पुराण-	(क) वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९८०
		(ख) आनन्दाश्रम-ग्रन्थावलि, पूना	सन् १९०७
महा	= महाभारत-	(क) निर्णयसागर प्रेस, बम्बई	सं. १९०७
		(ख) गोपालनारायण प्रेस, बम्बई	सन् १९१३
मार्क	= मार्कण्डेय-पुराण-	वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९४६
रामा	= रामायण-	निर्णयसागर प्रेस, बम्बई	सन् १८८८
लिङ्ग	= लिङ्ग-महा-पुराण-	(क) वैकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६३
		(ख) नूतनवार्मीकि प्रेस, कलकत्ता	सन् १८८५

घराह	=	घराह-पुराण-	वेंकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९८०
घामन	=	घामन-पुराण-	(क) वेंकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६०
			(ख) जगद्धितेन्दु प्रेस,	शक. १८०८
घायु	=	घायु-पुराण-	वेंकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९५२
विष्णु	=	विष्णु-पुराण-	गीता प्रेस, गोरखपुर	सं. १९६०
शिव	=	शिव-पुराण-	गुजराती मुद्रण लय, बम्बई	सं. १९५७
शिव-महा	=	शिव-महा-पुराण-	वेंकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६३
स्कन्द	=	स्कन्द-पुराण-	वेंकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९६५
हरि	=	हरिवंशः	(क) वेंकटेश्वर प्रेस, बम्बई	सं. १९७२
			(ख) मन्मथनाथदास-कृत ध्यालालमुद्रण,	
			इत्यसिद्धम प्रेस, कलकता	सन् १८९७

स्थलाङ्क-निर्देश-संकेताः

प्रथमः स्थूलः स्थलाङ्को मूलग्रन्थानाम् श्रेष्ठ-भाग-स्कन्ध-संहिता पर्व-काण्डादेर्मुख्य-विभागस्य, द्वितीयः स्थलाङ्कोऽप्यायादेरवान्तरविभागस्य, तृतीयः [ ] इत्याकारे दण्डक-कोष्ठेऽन्तर्निर्दिष्टः स्थलाङ्कः क्वाचित्कस्य सतः श्रेष्ठादेस्ततोऽप्यवान्तरविभागस्य, चतुर्थश्च ( ) इत्याकारेऽर्धचन्द्रकोष्ठेऽन्तर्निर्दिष्टः स्थलाङ्कः श्लोकस्य संख्यासूचकः प्रप्रत्ययः ।

पुराणा-विषय-समनुक्रमणिका

अथमं प्रकरणम्

उपोद्धातः

१ मङ्गलाचरण-प्रारम्भप्रश्न-कृत्यसमुद्देशादि

अग्नि १	मत्स्य १, १
कूर्म १, १ (२-६)	मार्क १, (१-१०)
गरुड १, १-२	लिङ्ग २, १
देवी-भाग १, १	वराह १
नारद १, १-२	वामन १
पद्म १, १; २, १; ३६; ६, १	वायु १, १ (१०-२४; ४१); २
ब्रह्म १	विष्णु १, १ (१-११)
ब्रह्म-वै १, १	शिव १
ब्रह्माण्ड १, १ (१६-३६); २	शिव-महा १ [१], १; २ [१], १
भाग १, १ (४-२३); ४ (१-१३); ७ (१-११); २, ४ (५-१०), ३, १ (१-७)	स्कन्द १ [१], १
भविष्य १, १	हरि १
	रामा १, १-४; महा १, १-२

२ पुराण-लक्षणम्

कूर्म १, १, (१०)	वराह २
ब्रह्माण्ड १, १ (३७-८); ३, ४ (२४)	वायु १, १ (१८३); ४ (१०); २, ४ (२५); ४१ (१-१२)
भाग २, १० (१-७); १२, ७	विष्णु ३, ६ (१५; २५)
मत्स्य ५३	शिव-महा ७ [१], १
मार्क १३४ (१३)	
ब्रह्म-वै ४, १३.	

महा १, २३

३ पुराण-विभागः

अग्नि ३-३	ब्रह्म-वै ४, १३३
गरुड ३, १	भविष्य १, १
देवी-भाग १, २	भाग १२, ७
नारद १, १२-१०६	स्कन्द ५ [१], १; ७ [१], २

४ पुराण-संख्या

कूर्म १, १ (११-१२)	मविष्य १, १
देवी-भाग १, १	मत्स्य ५३
नारद १, १, १०६	मार्क १३४ (८-१२)
पद्म ४, १००; ११०-११	वायु १, १२ (५८-६४); २, ४२ (१-११)
ब्रह्म-वै ४, १११	विष्णु ३, ६ (१५-२४)
भाग १२, ११	शिव-महा ७ [१], १

महा १२, १२२

५ पुराण-विषयाः

अग्नि ३८३	मत्स्य २६०
कूर्म १, १ (६८-१००); २, ४६	लिङ्ग १, २
देवी-भाग १, १-२	घराह २१८
नारद १, १०८; ६२-१०६	घामन १
पद्म १, १; ५, १-२; ६, १	वायु १, १ (४२-१०८); ३ (१०-११);
ब्रह्म वै ४, ११२	४ (११-४); २, ४१ (४४-४)
ब्रह्माण्ड १, १ (३६-१००)-२	विष्णु १, १ (४-११); ३, ६ (२६-७)
भाग १२, १२	६, ८ (१२-२७)
मविष्य १, १	हरि ३, १३४

रामा १, ३; महा १, १-२; ४२

६ पुराण-माहात्म्यम्

अग्नि २७२, ३८३	मत्स्य २६१
कूर्म २, ४६	मार्क १३४
नारद १, १; २४०; २, ४६	लिङ्ग २, ४५
देवी भाग १, १; १२, १४	घराह ११२; २१७-८
नारद १, १; १२४; २, ८२	घामन ६५
पद्म १, ६१-२; २, १२४; ३, २४; २६;	वायु १, १ (४०-४१); २ (३४-४१)
४, १०९; ११०; ५, ८२; ६, २६	२, ४१ (५८-६७)
ब्रह्म १३८	विष्णु ६, ८
ब्रह्म वै ४, १११	शिव-महा १, २ (८-९); ३, ६ (१५-६);
ब्रह्माण्ड १, १ (८-१४); ७, ४ (५८-६७)	६, ८ (४१-४१); ७ [२], ४१
मविष्य १, १ (१-११); २, १ (८-९);	स्कन्द ७ [४], ४४
३, ८ (२-६); ४, १७१	हरि ३, १३४
भाग १२, १३	

रामा १, १ (६८-१००); ७, १११; महा १, १-२; ६२; १८, ५

सृष्टिप्रलयादि

७ पुराण-परम्परा

विष्णु ६, ४

गरुड १, २

ब्रह्माण्ड ३, ४

महा १, १२१; १२४

८ सूत-धर्माः

पद्म ४, १००; ५, १

ब्रह्माण्ड १, १ (१५-२३)

भाग १, १ (५-६); २, (१); ४, (१३)

मार्क ६

वायु १, १ (१३-१३);

विष्णु २, ६ (१५-६)

महा १, १

द्वितीयं प्रकरणम्

सृष्टिप्रलयादि

१ सृष्टिः

अग्नि १७

कूर्म १, १-१०; २, ८; ४५

गरुड १, ४-६; ३, १-१३

देवी-भाग ६, १-३; ३, ७

नारद १, ४२

पद्म १, २; ७; ३६-७; २, २२; ५, २; ६;

२५६-२५७

ब्रह्म १

ब्रह्म-वै १, ३-४; ६-८; २, १-३; ८-६

(बसुधाख्यानम्)

ब्रह्माण्ड १, ३-५; ४, ४

भाग ३, ५-१०; १३

मविष्य १, २; २ [१], २

मत्स्य २-८; १६६-१७७

रामा २, ४३; ३, १४

महा १, ४२; २, ४३; ६, ६५-७; १०, १७-८; १२, १६४; १८२-८;

२०७; २१२; २३१; २३८; २४२; २६१-४; २८१; ३११; ३१५-६;

१३, ३६; १६५; १६८; २४५;

मार्क ४२-४

लिङ्ग १, ३; ३८, ७०

वराह २; ६; १८; २६

वामन ४३

वायु १, १; ३-६, ६-१०; १४; २४; २, ४१

विष्णु १, २-६

शिव ५; ४७

शिव-महा २ [१], १५-६; ५, २९; ६,

१५-७; ७ [१], ८-१७

स्कन्द १ [२], ३७; २ [१], ३५; ५ [३],

१२२; ६, २३६; ७ [१], १६; ७ [२],

१८

हरि १, १

२ प्रलयः

अग्नि ३६८	मार्क ४२-४
गरुड १, २२४	वामन २
नारद १, ५	वायु २, ३८
यज्ञ ३, ३६; ५, ३६	विष्णु ४, ४-५
ब्रह्म ५; १२२; १२५	शिव-महा २ [१], ६
भाग ५, २५; १२, ४	स्कन्द २ [१], ३२; ५ [३], ५-२०
मत्स्य २; १६५	

महा ३, ८८-६०; ५, १०; १२, २२२; २२६; २७४; ३१७; १३, ३६

३. विसर्गः

अग्नि १६-२०	मत्स्य ६-८
कूर्म १, ११-१३; १८; २, ४५	मार्क ४५-६; १०१
गरुड १, ५	लिङ्ग १, ७०
देवी भाग ३, ३	वराह २; २४; ३०; ३२; ३५
नारद १, ३	वामन ७१-७२
यज्ञ १, ३; ६-७; २, ५-२५; ५, ३; ७	वायु १, ३; ८-१०; ६१; २, ३-६
ब्रह्म १-३	विष्णु १, ७-१०
ब्रह्माण्ड १, ८-१३; २, १-४	शिव ६; ४७
ब्रह्म वै १, ८-१०	शिव-महा ५, ३१-३; ७ [१], १६-७
भाग २, १-८; ६, ४-१६	स्कन्द ५ [३], १२२; ७ [१], १६
भविष्य १, २; २ [१], २	ह्रि १, २-३

रामा १, ४५-६; ३, १४; ४, ५६-६४; ७, १-३४;

महा० १, ४-१२; ६६; ६, ५०; ७, ५-६; १२, १६४; २०६-७

तृतीयं प्रकरणम् कालमानादि

१. कालमानम्

अग्नि १२२	भाग ३, ११
कूर्म १, ५	मार्क ४३
यज्ञ ५, ३	मत्स्य १४१
ब्रह्म-वै १, ५; २, ७	लिङ्ग १, ४

पायु १, २१; ५७
विष्णु १, १
शिव-महा ७ [१], ८

स्कन्द ५ [१], ५८; ५ [२], २७२; ६, २७;
७ [१], १८; ७ [१], १०
हरि १, ८; ३, ४-५

महा १, १; २७३; ३, १८८-९०; ४, ५२; ५, १०; १२, २४ बाल-
महिमा; २८; २३७; २३६; २३१; २३८; २६४; २३, १

२. कल्पः

नारद १, ५१
ब्रह्म १२४
ब्रह्माण्ड १, ६
ब्रह्म-वि १, ५

पायु १, ७; २१-२
शिव-महा ७ [१], ११
मत्स्य २८६

३. मन्वन्तराणि

अग्नि १५०
भूमि १, ५१
गण्ड १, ८७-९०
देवी-भाग १०, १-११
नारद १, ४०
पद्म ५, ७
ब्रह्म ३
ब्रह्माण्ड १, ६; ३१-८; ३, १

ब्रह्म-वि २, ६३
भाग ८, १-२४
मार्क ५०-६७
मत्स्य ६, ११३; १४४
विष्णु ३, १-२
पायु १, २१-६१; २, २८
शिव-महा ७ [१], ११; ५, ३४
हरि १, ६-८

४. युग-धर्माः

भूमि १, २६-३०
गण्ड १, २२३
देवी-भाग ६, ११
नारद १, ४१
पद्म ४, ११०; ५, ३१; २२६; ६, १८६
ब्रह्म १२२-३
ब्रह्म-वि ४ [२], ६०
ब्रह्माण्ड १, ७; २६-२९
मत्स्य १ [१]

भाग १२, १
मत्स्य १४१-३; १६४
लिङ्ग १, ४०-१
वराह ७०-१
पायु १, ८; २२; ५७-८; २, १७
विष्णु ६, १-३
स्कन्द १ [२], ४०
हरि १, ८; ३, २-७

शामा ७, ७४

महा ३, १५१; १६१-४; ५, १०; १२, २११; २१८; २१९

चतुर्थं प्रकरणम् वंश-वंशानुचरितम्

(क) स्वायंभुवमनुवंशः

१. स्वायंभुवमनोः शतकल्पायाश्चोत्पत्तिः संततिश्च

कूर्म १, ८ (१-३०); १४	मार्क ४७ (६-१६)
गरुड १, ५ (२१-४)	लिङ्ग १, ७० (२६७-३००)
देवी-भाग ८, ३	वराह २ (२०; ५५-८३); ४ (१-११)
ब्रह्म १, (५२-६१)	वायु १, १० (७-२३)
ब्रह्म-चै १, ६ (१-६)	विष्णु १, ७ (१७-३८)
ब्रह्माण्ड १, ९ (१४-५)	शिव-महा ७ [१], १७
भाग ३, १२; १३ (१-१४); २०-३३	हरि १, १ (४२-६); २ (१-५)
मत्स्य ३	

२. उत्तानपाद-वंशः

अग्नि १८ (१-२८)	मत्स्य ४
कूर्म १, १४	वामन ४७
गरुड १, ६	वायु २, १ (७२-६०); २
ब्रह्म १, (६२-११०)	विष्णु १, ११-६
ब्रह्म-चै २, ५०	शिव-महा ५, ३०
ब्रह्माण्ड १, ३६ (८४-२१७)	हरि १, २ (७-५७)
भाग ४, १, ८-३१	

३. प्रियव्रत-वंशः

अग्नि १०७	मार्क ५०
कूर्म १, ४०	लिङ्ग १, ४६-७
गरुड १, ५४	वायु १, ३३
देवी-भाग ८, ४	विष्णु २, १ (११-६); ३, १ (२४-५)
ब्रह्माण्ड १, १४	स्कन्द १ [२], ३७ (४५-५८)
भाग ५, १-१५	

४. दक्षकन्या-संततिः

अग्नि १८ (२६-४५)	देवी-भाग ८, १
कूर्म १, १३, १५-८	ब्रह्म १, (११०-२३८)
गरुड १, ५ (२४-३८)	ब्रह्म-चै १, ६ (७-१५)

ब्रह्माण्ड १, १ (४६-११); २, २	लिङ्ग १, ६३
भाग ३, १२ (४९-५६); १३ (१-१४); १४-१; ४, ३०, १; ६, ५; ६	वायु २, ५
मत्स्य ५	विष्णु १, ७; १५ (७५-१३६)
मार्क ४७ (२०-६०), ४८; ४९	शिव-महा २ [२], १४; ५, ३१
	हरि १, ३

५. स्वायंभुवमनुवंशराज-चरितम्

(१) उत्तम-चरितम्

मार्क ६६-६

(२) ऋषम-चरितम्

स्कन्द ३ [३], १०-४

(३) कपिलेशोपाख्यानम्

भाग ३, २०-३३

महा १२, २७४-६; ३, १०६; २२३; ५, १०९

(४) दत्तप्राचेतस-चरितम्

अग्नि १८

वायु २, २ (४६-५६)

कूर्म १, १४ (५५-६५); १५

भाग ४, ३; ६, ४०

ब्रह्म २

विष्णु १, १५

ब्रह्माण्ड १, १३ (४२-८७)

महा १, ६५; १२, २६०

(५) ध्रुवाऽऽख्यानम्

ब्रह्माण्ड १, ३६ (८९-९५)

विष्णु १, ११, १२

भाग ४, ८-१३

स्कन्द ४ [१], १९-२१; ७ [१], १३

वायु २, १ (७५-८१)

(६) पुराणोपाख्यानम्

भाग ४, २५-९

(७) मुष्टि-चरितम्

वायु २, १ (८२-४)

(८) पृथु-चरितम्

अग्नि १८

ब्रह्माण्ड १, ३६ (८९-९५)

पद्म ५, ८ (१-३४), २, २६-८; १२४;

भाग ४, १५-२४

१२५

मत्स्य १०

ब्रह्म २

वायु २, १ (९४-११६); २ (१-११)

(ख) सूर्य-वंशः
वैवस्वतमनुपुत्र-वंशः
१ इक्ष्वाकु-वंशः

[i] कुशः

अग्नि २७३ (३६-६)
कूर्म (भुतायुः) १, २१ (५५-६०)
गरुड (प्रभुधुतः) १, १३८ (३९-४६)
पद्म (भुतायुः) ५, ८ (१५६-६०)
ब्रह्म (नलः) ६ (८७-६५)
ब्रह्माण्ड (बृहदलः) २, ६३ (१८५-२१६)
भविष्य (सुरयः) ३, २ (८-४०)

भाग (बृहदलः) ६, १२ (१-६)
मत्स्य (भुतायुः) १२ (५१-७)
लिङ्ग (बृहदलः) १, ६६ (१-३; ३८-४१)
वायु (बृहदलः) २, २६ (११८-२१४)
शिव-महा " ५, ३६ (१६-३१; ५, २६ (११८-२१४)
हरि १, १५ (२-३८)

[ii] बृहदलः

गरुड १, १४१ (५-८)
ब्रह्माण्ड २, ७४ (१०३-६)
भाग ६, १२ (६-१६)
मत्स्य २७१ (१-१७)

वायु २, ३७ (२७६-८८)
विष्णु ४, २२
शिव-महा ५, ३६ (१२-४६)

[iii] रामः

अग्नि २७३ (१८-१५)
कूर्म १, २० (१०-७६); २१ (१-५५)
गरुड १, १३८ (१६-३६)
देवी-भाग ७, ९-२७
नारद १, ७-१६
पद्म ५, ८ (१३०-५५)
ब्रह्म ५ (४४-१०९); ६ (१-८७)
ब्रह्माण्ड २, ४७-४६; २, ६३ (८-१८४)

भविष्य ३, १; २ (१-७)
भाग ६, ६-११
मत्स्य १२ (२५-५१)
लिङ्ग १, ६४ (३१-१७५); ६६ (१-३७)
वायु २, २६ (८-११७)
विष्णु ४, २-४
शिव-महा ५, ३७; ३८; ३९ (१-१८)
हरि १, ११ (१२-५७), १२-४; १५ (१-२६)

रामा १, ७०; २, ११०
महा ३, २०५; १३, २, १४, ४

२ इक्ष्वाकुपुत्र-वंशः

[i] कुशध्वज-वंशः

वायु २, २७ (१६-२७)

विष्णु ४, ५
रामा १, ७१; ७, १७; ५५

[ii] दत्त-वंशः

यामन ६३-६

विष्णु ४, २ (१२-४)

वायु २, २६ (८-१०)

रामा ७, ७२-८१

[iii] मेमि-वंशः

गरुड १, ११८ (४९-६०)

भाग ६, ११

ब्रह्माण्ड २, १४

वायु २, २६ (८-१०); २० (१-१८)

रामा ७, १७; १८; ४५-७

[iv] विदुलि-वंशः

वायु २, २६

[v] मुदरुन-वंशः

महा १३, २

३ कर्प-वंशः

अग्नि २७३ (१७)

मार्क ११०, (१)

गरुड १, ११८ (२)

निद्रा १, १६ (२१)

पद्म ५, ८ (१२६)

वायु २, २६ (२)

ब्रह्म ५ (२५; ४३)

विष्णु ४, १ (१८)

ब्रह्माण्ड २, ११ (२)

शिव महा ५, १६ (४६)

भाग ६, १ (१६)

दत्ति १, १० (१६); ११ (६)

मत्स्य १२ (२४)

४ करि-वंशः

भाग ६, १ (१७)

शिव-महा २, १६ (११)

५ दिष्ट-वंशः

गरुड १, ११८ (१-१४)

निद्रा १, १६ (२१)

ब्रह्माण्ड २, १ (१-१८)

विष्णु ४, १ (१८-१९)

भाग ६, २ (१०-१६)

शिव महा ५, १६ (४६)

मार्क ११०, (१००)

रामा १, १७; १८

६ शृष्ट-वंशः

अग्नि २७३ (११)

देवी भाग ७, १ (११)

गरुड १, ११८ (१६)

पद्म ५, ८ (१२६)

ग्रह ५, (२५)	वायु २, २४ (४; १)
ग्रहाण्ड २, ६३ (४)	विष्णु ४, २ (१)
भाग ६, १ (१७)	शिव-महा ५, ३६ (४६)
लिङ्ग १, ६६ (४६)	हरि १, १०; (२१)

७ नरिष्यन्त-वंशः

अग्नि २७३ (१०)	मार्क १२६-३३
पद्म ५, ८ (१२५)	लिङ्ग १, ६६ (४६)
ग्रह ५ (२४; २७)	शिव-महा ५, ३६ (२२; २३)
भाग ६, १ (११-२२)	हरि १, १० (२८; ३२)
मत्स्य १२ (२०)	

८ नाभाम-वंशः

अग्नि २७३ (१०; १७)	मत्स्य १२ (२०-१)
गुरुड १, १३८ (१५)	लिङ्ग १, ६६ (५०)
देवी-भाग ७, २ (२२)	वायु २, २४ (५-७)
पद्म ५, ८ (१२५)	विष्णु ४, २ (५-१०)
ग्रह ५ (२४)	शिव-महा ५, ३६ (२२; २३)
ग्रहाण्ड २, ६३ (५-७)	हरि १, १० (२८)
भाग ६, ४; ५; ६ (१-३)	

९ नाभामारिष्ट-वंशः

ग्रह ५ (४२)	हरि १, १० (३०); ११ (६)
वायु २, २८ (३-२२)	

१० नृग-वंशः

भाग ६, २ (१७-८)	गुरुड ४७
लिङ्ग १, ६६ (४६)	शिव-महा ५, ३६ (१०-२)

रामा ७, ५३; ५४

११ पृषप्र-वंशः

अग्नि २७३ (१०)	भाग ६, २ (१-१४)
गुरुड १, १३८ (५)	मत्स्य १२ (२४)
पद्म ५, ८ (१२०)	मार्क १०६
ग्रह ५, ४३	लिङ्ग १, ६६ (२२)
ग्रहाण्ड २, ६३ (१)	वायु २, २४ (१)

विष्णु ४, १ (१७)

हरि १, ११ (१०)

शिव-महा ५, ३६ (५३-६०)

१२ प्राशु-वंशः

ब्रह्म ५, २६

हरि १, १० (३१); ११ (१०)

१३ शर्याति-वंशः

अग्नि २७३ (११-६)

मत्स्य १२ (२१-४)

गण्ड १, १३८ (१५; १६)

मार्क १२६-३३

देवी-भाग ७, २ (२४-६५)

लिङ्ग १, ६६ (४७-९)

पद्म ५, ८ (१२६-९)

वायु २, २४ (२३-३३); २५ (१-४)

ब्रह्म ५ (२७-४१)

विष्णु ४, १ (६२-९६)

ब्रह्माण्ड २, ६१ (१९-२६); ६३ (१-४)

शिव-महा ५, ३६ (२३-४७)

भाग ६, ३

हरि १, १० (३१-८); ११ (१-८)

१४ सुद्युम्न-वंशः

अग्नि २७३ (७-६)

मार्क १०८

देवी-भाग १, १२

लिङ्ग १, ६५ (१६-३०)

५, ८ (१२१)

विष्णु ४, १ (८-१६)

५ (१-२३)

शिव-महा ५, ३६ (१-१६)

६, १

हरि १, १० (१-२८)

मत्स्य ११; १२ (१-१६)

रामा ७, ८६; ६०

(ग) सोम-वंशः

१ अंग-वंशः

७, १३६ (७१-८)

मत्स्य ४८ (२२-१०८)

११, (२७-४६)

वायु २, ३७ (२४-११५)

८० २, ७४ (२४-१०३)

विष्णु ४, १८ (११-३०)

२३ (४-१४)

हरि १, ३१ (३१-६०)

महा १, ११३

२ अनु-वंशः (पंचनदीयराज-वंशः) ✓

गरुड १, १३६ (६८-७०)
ब्रह्म ११, (१४-२६)
ब्रह्माण्ड २, ७४ (१२-२३)
भाग २३, (१-३)

मत्स्य ४८, (१०-२१)
वायु २, ३७ (१२-२४)
विष्णु ४, १८ (१-१०)
हरि १, ३१ (१८-३०)

३ अनेनस्-वंशः

गरुड १, १३६ (१६-८)
ब्रह्म ६, (२७-६१)
ब्रह्माण्ड २, ६८ (७-११)
भाग ६, १८ (११-२; १५-८)

वायु १, ३१ (१-११)
विष्णु ४, ६ (२४-८)
हरि १, २६ (१-५)

४ अमावसु-वंशः

गरुड १, १३६ (१-८)
ब्रह्म ४
ब्रह्माण्ड २, ६६ (२४-६०)
भाग ६, १५; १६

वायु २, २६ (४६-११४)
विष्णु ४, ६; ७
हरि १, २७; ३२ (४६-६२)

महा १, १६१; १३, ४
रामा १, ३२-४; ५१ (१८-२८)

५ क्षत्रवृद्ध-वंशः

गरुड १, १३६ (६-१५)
ब्रह्म ६, (३१-६१)
ब्रह्माण्ड २, ६७ (२-७६)
भाग ६, १८ (१-११; १५-८)

वायु २, ३० (२-१६)
विष्णु ४, ८
हरि १, २६ (८-८३)

महा १३. ५

६ तुर्वसु-वंशः ✓

अग्नि २७७ (१-३)
गरुड १, १३६ (६५)
ब्रह्म ११, (१४२-७)
ब्रह्माण्ड २, ७४ (१-६)
भाग ६, २३ (१६-८)

मत्स्य ४८, (१-५)
वायु २, ३७ (१-६)
विष्णु ४, १६
हरि १, ३२ (११६-२३)

७ द्रुमु-वंशः ✓

अग्नि २७३, (४-१७)
गण्ड १, १३६ (६६-७)
ग्रह ११ (१४८-४९)
ग्रहण्ड २, ७४ (७-११)
भाग ३, २३ (१५-६)

मन्त्र ४८, (६-६)
पायु २, १७ (७-१२)
विष्णु ४, १७
हरि १, ३२ (१२४-६)

महा १, १३

८ नहुप-वंशः

अग्नि २७४ (२०-३)
गण्ड , १३६ (१६)
ग्रह १०
ग्रहण्ड २, ६८

मन्त्र २४ (४६-५४)
पायु २, ३१
विष्णु ४, १०
हरि १, ३०

रामा ७, ५८; ५६

९ यदु-वंशः ✓

[i] कदुर-वंशः (अंधक पशुः)

अग्नि २७५, (२७-३३)
कूर्म २४, (४७-६६)
गण्ड १, १३६ (४५-५०)
पद्म ५, १३ (४६-६२)
ग्रह १३, (४६-६१)
ग्रहण्ड २, ७१ (११६-१३)

भाग ६, २४ (१६-६७)
मन्त्र ४४, (६१-८५)
लिङ्ग १, ६६ (३२-४६)
पायु २, ३४ (११५-३४)
विष्णु ४, १४ (१२-२१)
हरि १, ३७ (१८-३३)

महा १, १४२; २०२; २३६

[ii] मय-वंशः

अग्नि २७५ (१८-२३)
कूर्म १, २४ (६-३४)
गण्ड १, १३६ (१०-७)
पद्म ५, १३ (७२-१०)
ग्रह १३ (१२-६६)
ग्रहण्ड २, ७० (१७-४६)
मविष्णु ३ [१], २ (५७-७२); ३ [१], ३

(१-३२)
भाग ६, २४ (१-७)
मन्त्र ४४, (१८-४६)
लिङ्ग १, ६८ (४१-५१)
पायु २, ३३ (३६-४८)
विष्णु ४, १३ (२१-१०)
हरि १, ३६ (१६-३३)

महा १, ६८

[iii] क्रोष्टु-वंशः

अग्नि २७५, (१२-७)	भाग ६, २३ (१-६)
कूर्म १, २४ (१-५)	मत्स्य ४४ (१४-३८)
गरुड १, १३६ (२६-६)	लिङ्ग १, ६८ (१२-४०)
पद्म ५, १३ (१-२१)	वायु २, ३३ (१४-३८)
ब्रह्म १३ (१-११)	विष्णु ५, १३ (१-२१)
ब्रह्माण्ड २, ७० (१४-३६)	हरि १, ३६ (१-१५)
भविष्य ३ [१], २ (५०-६)	

[iv] देवाहप-वंशः

अग्नि २७५, (२५-७)	भाग ६, २३ (६-११)
कूर्म २४, (३४-६)	मत्स्य ४४, (५१-६०)
गरुड १, १३६ (३८-६)	लिङ्ग १, ६६ (३-६)
पद्म ५, १३ (३५-४४)	वायु २, ३४ (६-१६)
ब्रह्म १३, (३५-४५)	विष्णु ३, १३ (३-६)
ब्रह्माण्ड २, ७० (६-१६)	हरि १, ३७ (६-१६)

महा १२, १४०; १३, २००

[v] निम्न-वंशः

अग्नि २७५, (४०-४)	भाग ६, २४ (१२; १३)
कूर्म १, २४ (३६; ४०)	मत्स्य ४४, (१-२१)
गरुड १३६, (४०-२)	लिङ्ग १, ६६ (१०-४)
पद्म ५, १३ (७४-६५)	वायु २, ३४ (१८-६८)
ब्रह्म १४, (६-४६)	विष्णु ४, १३ (६-१६२)
ब्रह्माण्ड २, ७० (१८-६६)	हरि १, ३८ (१२-५८)

[vi] मत्तमान-वंशः

अग्नि २७५ (३४-६; ४७-५१)	भविष्य ३ [१], ३ (११-६७)
कूर्म २४, (१७; ३८; ६७-८६)	भाग ६, २४ (७-११; ४६-७७)
गरुड १, १३६ (५०-६४)	मत्स्य ४४, (४६; ५०); ४६
पद्म ५, १३ (३३-५; ६३-७२; १०६-३७)	लिङ्ग १, ६६ (३-३; ४६-७४)
ब्रह्म १३, (२८-५७); १४ (१-८)	वायु २, ३४ (१-५; १३५-२५७)
ब्रह्माण्ड २, ७१ (१-६); २, ७२ (१३६-२६५); ७२ (२)	विष्णु ४, १३ (१-६); १४ (२२-५३); १५ (१८-४०)
	हरि १, ३४; ३५; ३७ (३-५); ३८ (१-६)

[vii] महाभोज-वंशः

कूर्म २४, (३८)	भाग ६, २४ (११)
गरुड १, १३६ (३६)	वायु २, ३४ (१७)
ब्रह्माण्ड २, ७० (१७-८)	विष्णु ४, १३ (६-७२)

[viii] वृष्णि(वृभि)-वंशः ✓

कूर्म २४, (४२-६)	मत्स्य ४६
गरुड १, १३६ (४३; ४४)	लिङ्ग १, ६६ (१८-३१)
पद्म ५, १३ (६८-१०८)	विष्णु ४, १४ (५-११)
ब्रह्म १२, (१-२३); १४, (५०-६)	हरि १, ३४
ब्रह्माण्ड २, ७० (१०२-१५)	

[ix] शिनि-वंशः

अग्नि २७५, (४५-८)	भाग ६, २४ (१४-८)
कूर्म २४, (४०-५)	मत्स्य ४५, (२२-३४)
गरुड १३६, (४२)	लिङ्ग १, ६६ (१५-७)
पद्म ५, १३ (६६-६)	वायु २, ३४ (६६-११४)
ब्रह्म १, १२ (२४; २५)	विष्णु ४, १४ (१-४)
ब्रह्माण्ड ७०, (१००; १०१)	हरि १, ३४ (२६-४०)

[x] देह्य-वंशः ✓

अग्नि २७५, (१-११)	भाग ६, २३ (२०-६)
कूर्म १, २२ (१३-८७); २३	मत्स्य ४३; ४४
गरुड १, १३६ (२०-६)	लिङ्ग १, ६८ (१-२०)
देवी-भाग ६, १६-२३	वायु २, ३२
पद्म ५, १२ (१११-५२)	विष्णु ४, ११
ब्रह्म ११, (१५४-२११)	हरि १, ३३
ब्रह्माण्ड २, २६-४७; ६६; ७०	

रामा ७, ३१-३

महा २, ४६; १३; ५

१०. रजि-वंशः

अग्नि २७५, (१६-६)	ब्रह्म ६, (२-२६)
गरुड १, १३६ (१५)	ब्रह्माण्ड २, ६७ (८०-१०५)
पद्म ५, १२ (८८-१०२)	भाग ६, १८ (१२-५)

हरि १, २८ (३-३७)

मत्स्य २४, (३५-४८)

विष्णु ४, ६ (१-२३)

महा १, ६६

११. रम्भ-वंशः

विष्णु ४, ६ (२४)

हरि १, २६ (१)

ग्रह ६ (२७)

भाग ६, १८ (१०-२)

(घ) पुरु-वंशः ✓

१ अजमीढ-वंशः (काण्वायनाः)

वायु २, ३७ (११६-२७; १६५)

विष्णु ४, १६ (३-७; २६-३२)

हरि १, ३२ (६३-७८)

गरुड १, १४० (६)

भाग ६, २० (६; ७)

मत्स्य ४६, (४६; ४७)

२ गर्ग-वंशः

विष्णु ४, १६ (२३)

हरि १, ३२ (१६-४०)

गरुड १, १४० (७; ८)

भाग ६, २१ (१६; २०)

मत्स्य ४६, (४१)

३ द्विजमीढ-वंशः (उप्रायुष-वंशः)

वायु २, ३७ (१७६-८८)

विष्णु ४, १६ (४८-५५)

गरुड १, १४० (१४-६)

भाग ६, २१ (२७-३६); २२ (१-३)

मत्स्य ४६, (७०-६)

महा १, ६८

४ नर-वंशः

वायु २, ३७ (१५६-७)

विष्णु ४, १६ (१६-३२)

गरुड १, १४० (६)

भाग ६, २१ (१-१८)

मत्स्य ४६, (३६-४०)

[vii] महाभोज-वंशः

कूर्म २४, (३८)	भाग ६, २४ (११)
गरुड १, १३६ (३६)	वायु २, ३४ (१७)
ब्रह्माण्ड २, ७० (१७-८)	विष्णु ४, १३ (६-७२)

[viii] वृष्णि(गृभि)-वंशः ✓

कूर्म २४, (४२-६)	मत्स्य ४६
गरुड १, १३६ (४३; ४४)	लिङ्ग १, ६६ (१८-३१)
पद्म ५, १३ (६८-१०८)	विष्णु ४, १४ (५-११)
ब्रह्म १०, (१-२३); १४, (५०-६)	हरि १, ३४
ब्रह्माण्ड २, ७० (१०२-१५)	

[ix] शिनि-वंशः

अग्नि २७५, (४५-८)	भाग ६, २४ (१४-८)
कूर्म २४, (४०-५)	मत्स्य ४५, (२२-३४)
गरुड १३६, (४२)	लिङ्ग १, ६६ (१५-७)
पद्म ५, १३ (६६-६)	वायु २, ३४ (६६-११४)
ब्रह्म १, १२ (२४; २५)	विष्णु ४, १४ (१-४)
ब्रह्माण्ड ७०, (१००; १०१)	हरि १, ३४ (२६-४०)

[x] शैल्य-वंशः ✓

अग्नि २७५, (१-११)	भाग ६, २३ (२०-६)
कूर्म १, २२ (१३-८७); २३	मत्स्य ४३; ४४
गरुड १, १३६ (२०-६)	लिङ्ग १, ६८ (१-२०)
देवी-भाग ६, १६-२३	वायु २, ३२
पद्म ५, १२ (१११-५२)	विष्णु ४, ११
ब्रह्म ११, (१५४-२११)	हरि १, ३३
ब्रह्माण्ड २, २६-४७; ६६; ७०	

रामा ७, ३१-३

महा २, ४६; १३; ५

१०. रजि-वंशः

अग्नि २७५, (१६-६)	ब्रह्म ६, (२-२६)
गरुड १, १३६ (१५)	ब्रह्माण्ड २, ६७ (८०-१०५)
पद्म ५, १२ (८८-१०२)	भाग ६, १८ (१२-५)

हरि १, २८ (३-३७)

मत्स्य २४, (३५-४८)

विष्णु ४, ६ (१-२३)

महा १, ६६

११. रम्भ-वंशः

विष्णु ४, ६ (२४)

हरि १, २६ (१)

ग्रह ६ (२७)

भाग ६, १८ (१०-२)

(घ) पुरु-वंशः

१ अजमीढ-वंशः (काण्वायनाः)

गरुड १, १४० (६)

भाग ६, २० (६; ७)

मत्स्य ४६, (४६; ४७)

वायु २, ३७ (११६-२७; १६५)

विष्णु ४, १६ (३-७; २६-३२)

हरि १, ३२ (६३-७८)

२ गर्ग-वंशः

गरुड १, १४० (७; ८)

भाग ६, २१ (१६; २०)

मत्स्य ४६, (४१)

विष्णु ४, १६ (२३)

हरि १, ३२ (१६-४०)

३ द्विजमीढ-वंशः (उग्रायुध-वंशः)

गरुड १, १४० (१४-६)

भाग ६, २१ (२७-३६); २२ (१-३)

मत्स्य ४६, (७०-६)

वायु २, ३७ (१७६-८८)

विष्णु ४, १६ (४८-५५)

महा १, ६८

४ नर-वंशः

गरुड १, १४० (६)

भाग ६, २१ (१-१८)

मत्स्य ४६, (३६-४०)

वायु २, ३७ (१५६-७)

विष्णु ४, १६ (१६-२२)

५ नील-वंशः (अजमीढ-संततिः)

अग्नि २७८ (१६-२५)

गरुड १, १४० (१७-२४)

ब्रह्म ११ (६३-१०१)

मत्स्य ५०, (१-१४)

वायु २, ३७ (२०६-५५)

विष्णु ४, १६ (५६-७३)

महा १, २०१

६ पुरु-जनमेजय-वंशः

अग्नि १३

गरुड १, १४०

देवी-भाग ६, २४; २५

ब्रह्म ११, (१-१२५)

भविष्य ३, ३ (३२-८३)

भाग ६, २०-२

मत्स्य २४; ४६; ५०, (१-५१)

वायु २, ३७ (२०६-५०)

विष्णु ४, २०

हरि १, ३१; ३२ (१-११६)

रामा ७, ५६; ५८; ५९

महा १, ६६; ८८; ३, ३०-६६; १३, १६६

७ बृहत्क्षत्र-वंशः

भाग ६, २१ (२०; २१)

मत्स्य ४६ (४२; ४३)

वायु २, ३७ (१६१)

विष्णु ४, १६ (२७; २८)

हरि १, २० (१६; १७)

८ बृहदिपु-वंशः (अजमीढ-संततिः) - (नीप-वशः)

गरुड १, १४० (१०-३)

मत्स्य ४६ (४८-६६)

वायु २, ३७ (१६५-८)

विष्णु ४, १६ (३३-४७)

हरि १, २० (१८-३४)

९ महावीर्य-वंशः

वायु २, ३७ (१५८-६०)

विष्णु ४, १६ (२४-६)

१० सुधनु-श्रुतिश्रवाः

मत्स्य ५० (२४-३४)

विष्णु ४, १६ (७४-८५)

हरि १, ३२ (८६-८८)

महा २, ४-२५

११ सुहोत्र-वंशः

वायु २, ३७ (१६२)

विष्णु ४, १६ (२७)

महा १, ६३; १०१; ३, १६७

(६) कलियुगीय-राज-वंशः

१ पौरव-वंशः

राज-नामानि

अधिसीमकृष्णः
अभिमन्युः
अश्वमेधदत्तः
उदयनः
उष्णः
क्षेमकः
चित्ररथः
जनमेजयः

तिरमात्मा
दण्डपाणिः
दुर्वः
निचक्षुः
निरामित्रः
वृक्षक्षुः
नृपञ्चयः
परिश्रवः

परीक्षितः
वृहद्रथः
मेधावी
रुचः
वसुदानः
वहीनरः
वृष्णिमान्

शतानीकः (i)
शतानीकः (ii)
शुचिरथः
मुखोवलः
मुनयः
मुनीयः
मुपेणः

मरुड १, १४० (४०-४१); १४१
(१-४)
भाग ६, २२ (३४-४४)

मन्स्य १०, (५७; ६५; ६६; ७८-८६)
वायु २, ३७ (२४५-५५; २६७-७५)
विष्णु ४, २१

२ इक्ष्वाकु-वंशः

राज-नामानि

अन्तरिक्षः
अमृतजितः
उदयः
किन्नराश्वः
कुलकः
कृतञ्जयः
कुदकः
दिवाकरः

धर्मा
प्रतिव्योमाः
प्रतीताश्वः
प्रसेनजितः
वृहाक्षयः
वृहद्रथः
वृहद्वलः
वृहद्व्राजः

भानुरथः
मरुदेवः
रणञ्जयः
राहुलः
वत्सल्यूहः
शाक्यः
शुद्धोदनः
गञ्जयः

सहदेवः
सिद्धार्थः
मुनव्रतः
मुपर्णः
मुप्रतीकः
मुमित्रः
मुरयः

मरुड १, १४१ (५-८)
महाभारत ३, ७४ (१०४-७)
भाग ६, १२ (६-१६)

मन्स्य २०१, (४-१७)
वायु २, ३७ (२७६-८८)
विष्णु ४, २३

३ बार्हद्रथ-वंशः

राज-नामानि

अमुतायुः
क्षेमः
त्रिनेत्रः

हउमेतः
निरामित्रः
निर्द्विजितः

वृहन्मर्मा
महीनेत्रः
रिपुञ्जयः

विभुः
विश्वजित्
शुचिः

धनुजयः	सहदेवः	सुनेत्रः (i)	सुमत्तः
धुतधवाः	सुक्षत्रः	सुनेत्रः (ii)	(सुधमः)
सत्यजित्	सुचलः	(सुमतिः)	सेनजित्
			सोमाधि
गरुड १, १४१ (६-११)			मत्स्य २७१, (१७-३०)
ब्रह्माण्ड ३, ७४ (१०७-२२)			वायु २, ३७ (२८६-३०३)
भाग ६, २२ (४५-६)			विष्णु ४, २३

४ प्रद्योत-वंशः

राज-नामानि

अजकः	पालकः	विशाखयूपः
नन्दिवर्धनः	प्रद्योतः	
ब्रह्माण्ड २, ७४, (१२२-७)		मत्स्य २७२, (१-४)
भविष्य ३ [१], ४ (१-१०)		वायु २, ३७ (३०४-८)
भाग १२, १ (१-४)		विष्णु ४, २४ (१-८)

५ शिशुनाग-वंशः

राज-नामानि

अजातशत्रुः	सुत्रौजाः	नन्दिवर्धनः	महानन्दी
उदयी	चेमधर्मा	विंशितारः	शिशुनागः
काकवर्णः	दर्शकः		
ब्रह्माण्ड २, ७४ (१२८-३८)			वायु २, ३७ (३०८-१६)
भाग १२, १ (५-८)			विष्णु ४, २४ (६-१६)
मत्स्य २७२, (५-१६)			भविष्य ३ [१], ६ (२६-३०)

६ नन्द-वंशः

राज-नामानि

महापद्मः	सुकल्पः
ब्रह्माण्ड २, ७४ (१३६-४२)	वायु २, ३७ (३१७-२३)
भाग १२, १ (८-१२)	विष्णु ४, २४ (२०-२८)
मत्स्य २७२, (१७-२१)	भविष्य ३ [१], ६ (३१-५)

७ मौर्य-वंशः

राज-नामानि

अशोकः	दशरथः	बन्धुपालितः	शतधन्वाः
कुनालः	दशोनः	विन्दुसारः	शालिशूकः
चन्द्रगुप्तः	देवधर्मा	बृहद्रथः	सम्प्रतिः

ब्रह्माण्ड २, ७४ (१४३-८)
भाग १२, १ (१३-६)
मत्स्य २७२, (२२-५)

वायु २, ३७ (२२४-३०)
विष्णु ४, २४ (२६-३२)
भविष्य ३ [१], ६ (४३-५)

८ शुक्ल-वंशः

राज-नामानि :

अग्निमित्रः
अन्नप्रकः
घोषः

देवभूमिः
पुलिन्दकः
पुण्यमित्रः

भागवतः
वज्रमित्रः
वसुज्येष्ठः

वसुमित्रः

ब्रह्माण्ड २, ७४ (१४६-५५)
भाग १२, १ (१७-८)
मत्स्य २७२, (२५-३१)

वायु २, ३७ (३३१-६)
विष्णु ४, २४ (३३-७)
भविष्य ३ [४], २३ (२७-४७)

९ कण्व-वंशः

राज-नामानि

नारायणः

भूमिमित्रः

वसुदेवः

सुशर्मा

ब्रह्माण्ड २, ७४ (१५६-६०)
भाग १२, १ (१६-१२)
मत्स्य २७२ (३२-६)

वायु २, ३७ (३३७-४१)
विष्णु ४, २४ (३८-४२)

१० आन्ध्र-वंशः

राज-नामानि

अरिष्टकर्णः

आपीलकः

कुन्तलः

कुप्यः

शौतमीपुत्रः

चकोरः

चण्डश्रीः

पुरिकपेण

पुलोमा-

पुलोमाविः (i)

पुलोमाविः (ii)

पूर्णोत्पन्नः

मन्तलकः

मृगेन्द्रः

मेघस्वाति

यज्ञश्रीः

लम्बोदरः

विजयः

शातकर्णी (i)

शातकर्णी (ii)

शिवश्रीः

शिवस्कन्धः

शिवस्वातिः

श्रीशातकर्णिः

सिमुकः

सुन्दरः

स्कन्दस्वातिः

स्कन्धस्तम्भिः

स्वातिः

स्वातिवर्णः

हालः

ब्रह्माण्ड २ ७४ (१६१-७०)
भाग १२, १ (२३-८)
मत्स्य २७३, (१-१७)

वायु २, ३७ (३४२-५२)
विष्णु ४, २४ (४३-५०)
भविष्य ३ [४], २३ (४८-६०)

११ स्थानीय-राज-वंशाः

ब्रह्माण्ड ३, ७४ (१७१-६)

वायु २, ३७ (२५३-६०)

भाग १२, १ (२७-६)

विष्णु ४, २४ (१३-६)

मत्स्य २७३, (१७-२४)

१२ वैदेशीय-राज-वंशाः

ब्रह्माण्ड ३, ७४ (१७६-८५)

वायु २, ३७ (२६१-७)

भाग १२, १

विष्णु ४, २४ (१७)

१३ क्राइस्टचतुर्थशताब्दीय-राज-वंशाः

ब्रह्माण्ड ३, ७४ (१८६-६३)

वायु २, ३७ (३६८-७६)

भाग १२, १

विष्णु ४, २४ (१७; १८)

१४ क्राइस्टचतुर्थशताब्दीय-राज-वंशाः

ब्रह्माण्ड ३, ७४ (१९४-२००)

वायु २, ३७ (३७७-८१)

भाग १२, १

विष्णु ४, २४ (१८)

१५ प्रमर-वंशः (सामवेदिनाम्)

चपहानि-वंशः (यजुर्वेदिनाम्); धत्रिपाः

मविष्य ३ [१], ६ (४६-६)

१६ अग्नि-वंशः (प्रमर-वंशः)

मविष्य ३ [१], ७; ३ [४], १

१७ शालिवाहन-वंशः

मविष्य ३ [१], २; ३

१८ भोजराज-वंशः

मविष्य ३ [३], ४

१९ तोमर-वंशः

मविष्य ३ [४], २

२० शुक्ल-वंशः

मविष्य ३ [४], ३

वंशवंशावलिचरितम्

२१ पनिहर-वंशः

भविष्य ३ [४], ४

२२ गुलाम-वंशः

भविष्य ३ [४], ६

२३ तैमूर-वंशः

भविष्य ३ [४], ६ (४४-५६); २२ (१-३)

२४ मुगल-वंशः

भविष्य ३ [४], २२ (४-६१)

२५ गुरुण्ड-वंशः

भविष्य ३ [४], २२ (६२-८८)

२६ मौन-वंशः

भविष्य ३ [४], २२ (८८-९७)

२७ नाग-वंशः

भविष्य ३ [४], २३ (१-२६)

२८ राहू-वंशः

भविष्य ३ [४], २३ (८१-१३२)

२९ विविध-नृपति-वंशः

प्रह्लादाष्ट २, ७४ (७१-२०६)

वायु २, ३७ (३५३-४५८)

भाग ६, १ (२६-४३)

विष्णु ४, २४ (४१-६६)

मत्स्य २७३, (१८-८१)

भविष्य ३ [४], २३ (६१-८०)

३० कलियुगीय-राजवंशान्तर्गत-नृपतिचरितम्

उदयसिंह-चरितम्

जयचन्द्र-चरितम्

देवसिंह-चरितम्

पृथिवीराज-चरितम्

भविष्य ३ [३], ४-३२

प्रद्योत-चरितम्

भविष्य ३ [३], ४ (१-१०)

सल्लानि-चरितम्, ब्रह्मानन्द-चरितम्

भविष्य ३ [३], ४-३२

मनूहरि-चरितम्

भविष्य ३ [३], २३

भविष्य ३ [३], ३

भोजराज-चरितम्

भविष्य ३ [२], ३४

महानन्दि-चरितम्

भविष्य ३ [३], ४-३२

लक्ष्मण-चरितम्

भविष्य ३ [१], ७; ३ [२], १-२३

विक्रम-चरितम्

(च) देव-वंशः

यक्ष-गन्धर्व-किन्नर-नाग-गुह्यक-भसुर-राक्षस-वंशः देवयोन्युत्पत्तिश्च

अग्नि १६

मार्क २१; ४५; ६८; ७५ (३१)

कूर्म १, ७ (४१-५४); १६-६

लिङ्ग १, ६३

गण्ड १, ६

वायु १, ६ (१-३६); ३१; २, ५; ६; ८;

पद्म २, ६-२१; ५, ६; ४४

२४ (३३-५३)

ब्रह्म १, (१३६-२१८), ३

विष्णु १, ५ (३०-४६)

ब्रह्माण्ड १, ८ (१-४१); २, ५-८

शिव-महा ५, ३२, ३३

मत्स्य ५-७; २०२

हरि १, ३

रामा ३, १४

महा १, ४-१२; १३-५८; २, ५२; १२, २०८

१ अधिपतिः

अग्नि १६, (२२-६)

वायु २, ६

पद्म ५, ७ (६६-८०)

विष्णु १, २२ (१-१५)

ब्रह्म २, (१-१७)

शिव-महा ५, ३३ (१६-३१)

ब्रह्माण्ड २, ८ (१-२५)

हरि १, ४

मत्स्य ८

२ किरातः

महा ३, ३७-४०

३ चित्रसेनः

महा ३, २४१-५८

४ चैत्ररथः

महा १, १२६-६६

५ यज्ञः

महा २, १५८-६७; वे, ३१२-५

(छ) असुरराज-वंशः

दैत्य-दानव-राक्षस-वंशाः

अग्नि १६, (५-२०); २७६ (१०-२५);

७-१०

कूर्म १६-१६

गरुड १, ६ (४२-५५)

देवी-भाग ४, ३ (२१-५५); ३, ३०; ५,

२; ३

नारद १, १०

पद्म २, १-२५; ११८-२१; ५, ६; ७;

३१; ३७-४३; ६२-७४; ६, २-१६;

६२-१०७; २५८-६१; २६४-७२

ब्रह्मा १, १७८

ब्रह्म-चै १, १६; २, १४,

ब्रह्माण्ड २, ५; ६; ८; २४; ५६; ६७,

७२; ७३

भाग ६, १८; १६

मत्स्य ६; ७; ११; ४७

मार्क ४५ (१-६)

सिद्ध १, ६३; ६३-७

घराह २५; ३२; १४४; १६३; २१६;

चामन ७-१०; २३-३१; ५५-८७

चायु २, ६-६; २२-७; ३५-७६

विष्णु १, १५; १६-२२; ३, १७, १८

शिव ६-२४

शिव-महा २ [१], ३५; ५, ३२; ३३

स्कन्द १ [१], ८; २, ८ (८); ३ [१],

४७; ४६; ५ [३], ३५; ८३; ६, २२;

३४-४३; ७ [१], ११

हरि १, ३; ४

रामा ७, १-३४; ४६; ४७; ८६

महा १, १; ५६-१४३; १२, २०७

(ज) वानर-वंशः

१ द्विविदः

भाग १०, ६७

महा ३, २६०

२ नलः

महा ३, २८४

३ मैदः

महा २, ३२; ३, २६०

४ सुग्रीवबालिनोश्चरितम्

पद्म ५, १४

ब्रह्माण्ड २, ७ (२४७-७४)

स्कन्द २ [८], ८; ३ [१], ४२

रामा १, १७; १८; ४, ६५; ७, ३५; ३६

महा १, ६७; २, ५०; ३, २८१

५ सुपेणः

महा ३, २८४

६ हनूमच्चरितम्

पद्य ४, ४४; ५२; ११०

शिव-महा ३, २०

स्कन्द ३ [१], १५; ४५; ४६; ३ [२],

३६-४०; ३ [८], ८; ५ [१], २१;

५ [२], २६; ५ [३], ८३

रामा ४, ६; ७

पञ्चमं प्रकरणम्

जातयः

ग्रन्थाण्ड २, १६ (४०-६७)
मत्स्य ११४, (३४-३६)
मार्क ५४, (३३-५६)

वामन १३, (३६-५८)
यायु १, ६४ (१०६-३६)

१ उत्तरदेशीयाः

अङ्गलौकिकाः
अग्निभद्राः
अपरान्ताः
अवगाना
आभीरा.
औरसाः
कण्टकारा.
कम्बोजाः
कालतोयाः
काश्मीराः
किराताः
कुण्डिन्दाः
कुलूताः

कैकयाः
सप्तपोधाः
सत्रियव
लुदाः
गान्धारा.
कर्मखण्डिकाः
चीनाः
चूलिका.
जागुडा
तङ्गणा.
दुपाराः
तोमराः
दरदा

दर्वा
दशमानका
दमेरकाः
पडवाः
पारदाः
प्रस्थला
बहुलाः
वाल्हीकाः
भरद्वाजाः
मद्रकाः
यवनाः
रमठाः
लम्पाका.

वर्वरा.
वाटधानाः
वाहीकाः
शतदुजाः
शुद्धाः
सिन्धवः
सौवीरा
हयमार्गाः
हारहृणका.
हृणा.

२ दक्षिणदेशीयाः

अन्ध्राः
अन्ध्राः
अन्ध्रमकाः
आटव्याः
उद्विदाः
अधिकः
कलिङ्गाः
कावेराः

कुन्तलाः
कुमाराः
कुत्वाः
केरलाः
चैपीकाः
चोलाः
दण्डकाः
नलकाः

पाण्ड्याः
पुलिन्दाः
पौरिका.
भोगवर्द्धना.
महाराष्ट्राः
माहिषका.
मृषिकाः
मौलिकाः

वनवासका.
विदर्भा.
विन्ध्यमूलीका.
शबरा
सेतुकाः

३ पर्वतदेशीयाः

कर्णमावरणाः	तंगणाः	निराहाराः	ह्रुकाः
किराताः	तोमराः	मालवाः	
कुरबः	त्रिगर्ताः	हृषमाणाः	
खसाः	दावाः	हृणाः	

४ पश्चिमदेशीयाः

अपरान्ताः	काररकराः	नासिन्ध्याः	रमिनाः
अर्बुदाः	कोलवनाः	पुलेयाः	रूपसाः
आनर्ताः	तामसाः	भरकच्छाः	शूरपारकाः
उत्तरनर्मदाः	तालीकटाः	माहेयाः	सारस्वताः
कच्छीयाः	दुर्गाः	सुरलाः	सुराष्ट्राः

५ पूर्वदेशीयाः

अंगः	गौण्डाः	मगधाः	सुदूरकाः
अन्तर्गिर्यः	प्रागुज्योतिषः	मलदाः	वङ्गाः
आक्षेयाः	बर्हिर्गिर्यः	मल्लाः	वाक्षेयाः
गोनर्दाः	ब्रह्मोत्तराः	मल्लकाः	विदेहाः
ताम्रलिप्तकाः	भार्गवाक्षेयाः	मल्लवर्तकाः	श्रीविजयाः

६ मध्यदेशीयाः

अन्धकाः	कुरुपयालाः	बोधाः	शात्वाः
आवन्ताः	कुरुयाः	भद्रकाराः	शूरसेनाः
काशयः	कोशलाः	भुलिङ्गाः	
किराताः	जाङ्गलाः	मगधाः	
कुन्तयः	षट्चरा	मत्स्याः	

७ विन्ध्यदेशीयाः

अनूपाः	किन्किन्धाः	तोशलाः	भोजाः
अवन्तयः	कोशलाः	त्रैपुराः	मलदाः
उत्कलाः	तुण्डिकेराः	दशावर्णाः	मेलकाः
उत्तमर्णाः	तुम्बवनाः	निषधाः	यातिहोनाः
कारुषाः	तुम्बानाः	षट्वः	वैदिशाः

फष्टं प्रकरणाच्छु अध्यात्मप्रकरणम् १ आत्म-तत्त्वम्

अग्नि २५; ३६६; ३७०
गण्ड २, १-४६
देवी-भाग ४, ३२-७; ६, २८
पद्म २, ७
शिव-महा ५, २२
स्कन्द १ [२], ४६
महा ५, ३३; ६, २६; ११, २-८; १२,
१७३; १८२; २५६; ३१८; १४, २२;
२३; ४०

२ कर्म-विपाकः

अग्नि ३७१
गण्ड १, १०४; १०५; २२५
देवी-भाग ४, २; ६, १०; ६, ३२-७
नारद १, १५; ३१
पद्म २, १५; ७०; ६४-६; ४, ६७; ६८;
५, २३७; २४३-५
ब्रह्म-वै २, ५१; ५२
मार्क १०, ११; १५
वराह १६७-२०७
वामन ७२
स्कन्द १ [३], ४६-५१

रामा ७, २१; १३, २३
महा ११, २; ४, १२, २८; ३२;
१३, १; ७; ४१-११३; १८, १-६

३ मुक्तिः

कूर्म २, १०
नारद १, ३२; ४५-६; ६०-२; १२५
पद्म ५, २४३-५
ब्रह्म १०५-७
ब्रह्म-वै २, ३२
वराह १७, ५२; ५३; २१०-१२
शिव ७४; ७५
शिव-महा १, ४; ४, ४१-४३; ५, ५-११;
२५-८
स्कन्द ७ [१], १०७
महा ११, ७; १२, ७, ६; १६५; १७४
-३७५; १३, २४३

४ मृत्यु-बन्ध-संसाराः

गण्ड २, १-४६
पद्म २, १४; १५; ६, २२५-६
महा ११, ५-७; १२, १६; २६; १७५; २५५-७;
२६४; १३, १; १४, १८; ४४;

५ योग-ध्यानम्

अग्नि २३, १६५; २१४-१७; ३७२-६	मत्स्य ५२; २५७
गण्ड १, १४, ३६; ६१; ६२; २१७; २२६	मार्क ३६-६
कूर्म २, ११; १८	लिङ्ग १, ८-१०; ८५; ८६-८
देवी-भाग ११, १६-२१	वायु १, १०-५
नारद १, ३३; ४४; ६६	शिव-महा ५, १२; ६ [१], १; २; १०-७,
पद्म १, ५०-२	६ [२], २-७; ७ [२], २७-३६
ब्रह्म १०६-३७	स्कन्द १ [२], ५४; २, ६; ६, २६१; ७ [३],
भाग ३, २८	१८

महा १२, १७; २१०; २१८; २३६; २६७-६,
३१०-८; १४, २०; २६; ५१;
७६; २४६

६ वेदान्तः (उपनिषद्)

अग्नि ३७७-८२	पद्म २, ६-६; ५, १६०
कूर्म २, १-१०	भाग २, १-१०; ३, २५-३३
गण्ड १, २३५-६	विष्णु ६, ६; ७
देवी-भाग ६, ३४; ७, ३६; १२, ८	स्कन्द ५ [१], ११; ६, २६२; ७ [१], २२
नारद १, ३२-६; ५६	

महा ५, ४१-६; ६, २५-४२; ११, २-६;
१२, २१२-६; ३१८; १३, १५

सप्तमं प्रकरणम् स्मृतिः [धर्मशास्त्रम्]

१ अनुध्याय-उपाकर्मणी

अग्नि १६२

२ आपद्धर्माः

महा १२, ७८; १३१-७३

३ तीर्थमाहात्म्य-तीर्थयात्राः

भस्मि १०६-१७

कूर्म १, ३०-४४; २, ३५-४४

गण्ड १, ८१-६; २, ३८; ३, १५-२६

देवी-भाग ३, २४, २५; ६, १२; ७, ३०

नारद १, ६-११; २, ३६-८२

पद्म १, १३; ६०-२; २, १-१२५; ४,

६६-८३; ५, १४-६; २६-६; ५२; ६०

ब्रह्म २३-५; ३६-६६; १२१

भाग २, १-१०५; १०, ७६

महा १, २१३-३८; ३, ८०-१४८; ६,

३५-६५; १३, २५; २६; १०८

४ दानम् (पात्रापात्र-विवेकः)

अग्नि ०६-१३; २७२

कूर्म २, २६

गण्ड १, ५१; ६८; १०७; २, ६; १३; १४;

१८; ४१; ४२

देवी-भाग ६, २६; ३०

नारद ३, १३,

पद्म २, ६७; ३, २४; ५, २०; ५४; ५६;

७५; ६, २७; २८; ३३

रामा ७, ७७, ७८

महा ३, १८६; २५६; १२, ३२; १३, ६;

१५-८; २२; ५८-७४; ७६-८६; ६५,

९८; १३७-९; २३५; १४, ९८; १०८

मत्स्य १०२-११

घराह १३७-८०; २१३-६

वामन २२; ३२-७

वायु १, ६०; २, ४३-५०

शिव ५१-७

शिव-महा १, १३-५; २, २-५

स्कन्द १ [१], ३४; ३५; १ [२]; १ [३];

२, [१-३]; ४, २; ५ [३], २२७

भविष्य १, १८७-६; ४, १२७-२०४

मत्स्य ८०-६०; ३०४-६; २७३-८८

लिङ्ग २, २८-४६

घराह १, ६६-११२

शिव-महा ५, १२-२४

स्कन्द १ [२]; २ [१], २०; २२; ५ [३],

५०; ७ [१], २०५; २०८

५ द्रव्य-शुद्धिः

अग्नि १५६

गरुड १, ६७

६ पितृकल्पः (श्राद्धम्)

अग्नि ११७; १६३-४

मत्स्य १०१; २०३

कूर्म २, २०-७

मार्क २७-३०

गरुड १, ६६; १००; २१८-२०; २, १-४६

चराह १३-४; ३४; १८७-६२

प्रेतस्वयः

घातु १, ६; ३०; ५६; २, ११-२१

नारद १, १४; २८

विष्णु ३, १४-८

पद्म २, १-६३; ४, १०१; ११३; ५, ६-२१;

शिव-महा ५, १२; ४०-२; ६, १२

४७

स्कन्द ३ [२], ५-७; ६, २१५-२५; ७ [१],

ब्रह्म ११०-२

२०५-८

ब्रह्माण्ड १, २८; २, ६-२०

हरि १, १६-२४

भविष्य १, १८४; १८५

महा १, १३७; ११, २५-६६; १३, ८७-६२;

१३४-६; १८८; २३८

७ पूजा-दीक्षा-संस्काराः

अग्नि २१-१०६; २६४-७०; ३०३-८;

६, ८३; १२७

३१८-२७

भविष्य १, २८; ११३-५; २ [१], १६

गरुड १, ७; ८-१३; १६; १७; २२-३३;

लिङ्ग ७३-६

६१; ६२

शिव ७; ८

देवी-भाग ७, ३८-४०; ८, २४; १२, ७

शिव-महा १, ११; १७-२५; २ [१], ११;

नारद १, ६३-६; १२५

६, ३-६

पद्म ३, १०५-८; ११३; ५, ७६; ७८-८२;

स्कन्द १ [१], ८-६; २ [२], ७ [२], १३

८ प्रायश्चित्तानि

अग्नि १६७-७४

पद्म ३, ६८; १६ ✓

कूर्म २, ३०-४

भविष्य १, १८६

गरुड १, ५२; १०५

शिव-महा ५, ५; ६; १६

देवी-भाग ११, २४

स्कन्द १ [३], ६

नारद १, १४; २६; ३०

महा १२, ३३-१६२; १३, १३६; ११९

९ भक्ष्याभक्ष्यम्

कूर्म १, १७

ब्रह्म-वे १, २७; २८

पद्म १, ५६

महा १२, ३५; २२१; १३, १३५

१० मनुष्य-लक्षणम्

अग्नि २४३

मत्स्य १४०

भविष्य १, २६

११ यातनास्थान-नरक-कर्मविपाकाः

अग्नि २०३; ३७१

भाग ५, २६

गण्ड १, १०४

मार्क ११; १२

देवी-भाग ८, २१-३

वराह १६३-२२२

ब्रह्म १०५-६,

विष्णु २, ६

ब्रह्म-चै २, २६-३१

शिव-महा ५, ८-१०.

भविष्य १, १६०-२; ४, ३-५

स्कन्द १ [२], ३६

रामा ७, २१; १३, २३

महा १२, १४; १४, १७; १८, १-६

१२ राजधर्म-राजनीति-दण्डनीति-राजशासनानि

अग्नि २८; २१८-४८; २४३-८

मत्स्य २१३-२६; २४१; २४२

पद्म ३, ३६-८

मार्क २४

भविष्य १, २६

स्कन्द ७ [२], १७

रामा २, ४; १००; ३, ३५-४०; ४, ३;

६, ६-१६; १७-६; ३५; ६३; ६४;

७, ५३

महा २, ५; ४, ४; १३; ६, १; १२, ५५-

१७२; १३, ३३; ३६; १५, ६-८

१३ वर्णाश्रम-धर्माः

अग्नि १५१-४; १६०; १६१; १६६

भाग ७, १२-५

कूर्म १, २; ३; २, १२-६; २४-६

भविष्य १, ३-१५; ४२-४; १८३; १८३;

गण्ड १, ५६-५३; ६३-१०७; २१३-७

२, ५; ६

देवी-भाग ११, १-२४

मार्क २५; २६

नारद १, १४; १५; २४-७

वायु १, ८

पद्म १, ५०-६०; ५, १५; ४४-५७; ६,

विष्णु ३, ८-१३

२३३; २३६

शिव-महा ५, २७; ६, ६-६; १६-२६

ब्रह्म ११३-७

स्कन्द ४ [१], ३५-४२; ६, २४२; ७ [१],

ब्रह्म-चै १, १०; ११, २४

२२; १०६

रामा २, ७५; ३, ६; ७, ७४

महा ३, १४६; १५०; १८०; १८३-६०; २००;

८, ४०; ४४; १२, ७-१३; १६-२२;

२६; ३२; ५५; ५६-६२; ६५

१४ व्रत-तिथिमाहात्म्य-उत्सवाः

अग्नि १७४-२०८	७०-६; ६४; ६५; ६८; ६९; १६४-
गरुड १, ११६-३७	६; २०६; २०८-११; ४, ७-१२
देवी-भाग ३, २६-३०; ७, ३८	✓ मत्स्य ५६; ५७
✓ नारद १, १७-२३; ११०-२४; २, १-८२	लिङ्ग १, ८२-४
✓ यज्ञ २, ८७; ३, ३-२६; ४, ८४-६६; ५,	घराह १७-६६ ✓
२१-५; ७५-७; ६, २६; ३०-२;	यामन १६; ७६; ८०
३५-६८; ७०; ७१; ७८; ८५-७;	✓ शिव-महा १, ९; ४, ३७-४३
८६-६१; ६४-७; १०८-२५; १७०;	स्कन्द १ [१], ६-८
२१६-२४; २३६-४१;	हरि २, ८०; ८१
मविष्य १, १६-४१; ४६-८; ६३-५;	
महा १३, ७५; ६३; १०६-६; १५१;	
१७२	

१५ शौचाशौचम्

अग्नि १५७-६; १६८	देवी-भाग ११, २
गरुड १, ५०; १०६; २, ५; ३८; ४३	नारद १, १४
महा १३, २३; १७०	

१६ साधारण-धर्माः

अग्नि १४५-८ शेष-शाक्तो; १५५; १६२	मार्क ३१; ३२
गरुड १, ४६-५३; २१३-२२; २२७-३४	लिङ्ग १, ८६; ६०; २, ८; २७ पाशुरतः
देवी भाग-११, १-२४ शाक्तः	घराह १, ५२; ५३; ११५-३६
नारद १, ६४-६१ पाशुरतः	यामन ४३
यज्ञ १, ८६-९; २, ८६ वैष्णवः २, ६६-८१	यायु १, १६-२० पाशुरतः
शेषः ४, ८४-६६ वैष्णवः ४, १०२-८	शिव-महा १, १६; ४, ३६-४३; ७ [२],
शेषः ५, २१ शौरिः ५, ४६; ६, २८०	१०-३६ शेषः
भाग ११, १-३ भागवतः	स्कन्द १ [२], ४१-३ शेषः १ [२], ४७
मविष्य १, ४६-२१५ शौरिः १, १६३; ४,	शाक्तः २ [२] वैष्णवः २ [६] २०-३२;
२०४	३ [२]; ३ [३] शेषः
मत्स्य ६२	

रामा ४, १८

महा ३, २०६; २०७; २१६; ८, ११; ७०;
 १२, २७, ३६; १०६; १२३; २४०;
 १४१; २५८ २५६; १०६; १३, १२०;
 १३२-४; १४१; १४, १७

स्मृतिः [घमंशास्त्रम्]

१७ स्त्री-घर्माः

अग्नि २४४

गरुड ३, २२

देवी भाग २, २४

नारद १, २४

पद्म ५, ४८; ४९; ६, २३४

ग्रहचै १, २६; २, २३-३४

मविष्य १, ५; ६; २८

भाग ७, ११

मत्स्य ६६; २०७-१२

लिङ्ग १०

शिव-महा ५, २४

स्कन्द २ [१], २६; ३ [२]; ४ [१], ५;

६, ४२

रामा २, ११७; ११८

महा ३, २०५; २३३-६; २६४-३००;

१३, ३७; ५०; ५२; ५६; ७३-८;

८१; १२३; १४६; २४६; २५०

अष्टमं प्रकरणम् आविदैविकम्

देवतामाहात्म्य-अवतार-चरितानि

अग्नि १-४, १६; २१-४४

कूर्म १, १; २; ६; १२; १४-७; २५; २६; २, ५१

गण्ड १, ५; ७; १५-७; १४२; २२७-३४;
३, ४-२६

देवी-भाग १, ४-९; २, १२; ३, १-१२;
२४; ४, १-२४; ५, १-३५; ६,
१-६; २४-३१; ७, २८-३१; ८, ६; ७;
९, ४-३१; १०-५०; १०, ११-३;
१२, ६

नारद १, ४-५; ११; १५; १६; ३२;
३७-६; ६३; ६४

पद्म १, ५०; २, ७१-५; ८७; ३, १; ३३;
२२; ५, ३; ४, १३; ३७; ४२; ४३;
५७; ५८; ६१-६३; ६९-७१; ७३-७८;
८०-८२; ६, ३-१६; २४; ३८-४६; ७२;
७३; ८१; ८२; ८३; ९८-१०७; १२६;
१२८; १६२; १६३; २५५; २५८-०९;
२८१; २८२

ब्रह्म २६-३६; ७०-१०४; ११८-२०

ब्रह्म-वै १, ३-६; १२-२०; २, १-६७; ३,
१-४६

ब्रह्माण्ड १, २५-७

मयिष्य १, ५५; ४९-२१५; २, २४-६

भाग २, ७; ३, १३-६; ४, १-७; ७, १-१०;

८, २-४; ८-१०; १०, ६-१२; १५-२३

मत्स्य १; १३-६; ४७; १२८-३६; १६०-३;

१६६-८०; २४३-५०; २५६

मार्क ४; १६; ७८-६०

लिङ्ग १, ११-४४; ६५; ७१; ७२; ६३-६;

६८-१०५; १०७; १०८; २, ४-२७

वराह ३, ६; ६०-८ ११३; ११४

वामन १, ६-१०; २१; २४-३१; ५५-७०;

७३-६४

वायु १, ६; २३-७; ३०; ५४; ५५; २,

३५; ३६

विष्णु १, ४; १६-२२; ३, ५

शिव ५, ६-२४; ३२-४३; ५८-६०;

६२-७०

शिव-महा १, ६-८; २ [१], ६-१०।

१५-२०; २ [२-३]; २ [४], १-१२;

२ [५]; ३, १; २; ६-४२; ४, १-३६;

५, १; ३; ४; ६ [४], १३-२०; ७ [१].

२-७; १८-२३; २५-३१; ७ [२],

२-७

स्कन्द १ [१], ६-३१; ६४-७१; १ [२].

१४-२४; १ [३], ४-८; २, ६; २३

हरि १, ४०-५५; ३, १-७२; १३३

रामा १, ५५; ६, १०५; ७, ८४; ८५

महा १, १८६; ३, ३; ३८-४१; ४२०-३३;

५, २२; ७, २०२; २०३; ८, १;

६, ३३; ३६; १०, ७; १७; १८; १२,

४२; ४६; ४७; २०६; ३५२-६५;

२८०-७; १३, १७; १४०; १४६-५०;

१६२; १६७; १४, ११

नक्षत्रं प्रकरणम् विविध-देव-देवांश-अवताराः

१ देवाः

इन्द्रः

स्कन्द १ [१], १५-७; १, ६४-७१;
२, २३

देवी-भाग ६, १-६
पद्य ५, ६६; ७१

रामा ७, ८४; ८५

महा ५, २२; १२, २८०-७; १४, ११

कालिक्यः

लिङ्ग १, १०४; १०५

शिव ६-१६

शिव-महा २ [४], १-१२

स्कन्द १ [१], २०-३१

महा ३, २२०-३३; १२, ४६; ४७; ६,
१९; १३, १९७

गणपतिः

शिव ३२-६

शिव-महा ६ [४], १३-२०

हरि १, १

चौकरः (कमलनामः)

प्रद्यो

भाग ११, ४

छदः

लिङ्गम्

शिव-महा १, ११; १७-२५

विविधदेवाः

पद्य ३, ११३

स्कन्द २ [२]; ७ [२], १३.

पद्य ६, ३८

भविष्य १, ४५

भाग २, ७

चामन ५७; ५८

अग्नि ७१

पद्य ५, ६१-३

ब्रह्म-धै ३, १-४६

भविष्य १, २८

हरि १, ४१

देवी-भाग ४, १६

ब्रह्म ३२-६

पद्य ३, १०५-८

लिङ्ग ७३-६

अग्नि ३१-१०६

गद्य १, २४-३३

देवी-भाग १२, ६

शिवः

अग्नि ३; १६; २१; ४४; ४६; ४७; ७४;
३१८-२७

कूर्म १, १४; १५; २५; २६; २३

गण्ड १, ५; २२; २३; ४०; ४२

देवी-भाग १, १०; ४, १६

नारद १, ६३; ६४

पद्म ५, ४३; ५७; ६, ३-१६; ९२; ९३;
९८-१-७

ब्रह्माण्ड १, २५-७

भाग ४, २-७; ११, ४

मत्स्य १२८-३६; १७८-८०

लिङ्ग १, ११-६; १७-४४; ६५; ७३; ७२;
६३; ९६; ९८-१-३; १०७; १०८;
२, ८-२७

वराह ६८

वामन १-१०; २१; ५५; ५६; ५६-७०;
७३; ८१; ८२

वायु १, २३-७; ३०; ५४; ५५

शिव ७; ८; २०-४; ३४-४३; ५४-७;
६२-७०शिव-महा १, ६-८; २ [१], ६-११;
१४-२०; २ [२-३]; २ [५]; ३, १; २;
६-४२; ४, १-३६; ५, १; ३; ४; ७
[१], २-७; १८-२३; २६-३१; ७
[३], २-७स्कन्द १ [१], ६-८; २०-३१; १ [२],
१४-३४; १ [३], ५-८

हरि ३, १३३

रामा १, ४५

महा ३, ३८-४१; १३, १७; १४०; १६२;

६, ३३; १०, ७; १७; १८

सर्वः

अग्नि ७३; ३०१

गण्ड १, ७; १६; १५; ३५

पद्म ५, ७५-८

ब्रह्म २६-३३

भविष्य १, ४१-२१५; २, २४-९

विष्णु ३, ५

रामा ६, १०५

महा १, १८९; ३, ३

२ देवांशाः

अर्जुनः

देवी-भाग ४, १६

नारदः

भाग १, ३

मान्धाता

ब्रह्माण्ड २, ७३

वायु २, ३६; ३६

मत्स्य ४७

शङ्कराचार्यः

पद्म ६, २६३

३ देवी

कूर्म १, १२	पद्म ५, ३; ५: ८०-२
देवी-भाग १, ४-५; २, १२; ३, १-१३; २४;	महा-वै २, १-६०
५, २-३५; ६, २४-३१; ७, २८-३१;	मत्स्य ४
३८-४०; ८, १; ९; २४; ६, ४-३१;	मार्क ७८-३०
३८-५०; १०, ११-३; १२, ५	वामन ४

ब्रह्म ८

पद्म ३, २२; ६, २४

निराङ्गि

पराह ६०-७

दुर्गा

पद्म ५, ७८-८२

हरि ४, ८; ६, २३

भाभी

पद्म ५, ५८

सावित्री

महा १२, २०४

४ विष्णुः

मणि १-१६; २१-४४; ४६; ६१; ६३;	भाग १, ३; १-२; २, ७; ३, १३-६; ७,
२६४-७०; ३०३-८	१-१०; ८, २-४; ८-१०; ११, ४
कूर्म १, २; ६; १६; १७; २, ४१	मत्स्य १, १३-६; ४७; १६०-३; १६६-७७;
पद्म १, १; ८-१३; १५; ४३; ६१; ६२;	२४३-५०; २४६
१४२; ३, १-२६; २२७-३४	मार्क ४
देवी-भाग ४, १-२४	लिङ्ग १, ६४-६; २, ४-७
नारद १, ५; ५; ११; १५; १६; ३२;	पराह ३-६; ११३; ११४
३५-६	वामन २४-३१; ७४-६४
पद्म १, ५०; ५, ३; ४; १३; ३७; ४२;	वायु १, ६; २५; २, ३५; ३६
५०; ७३; ७४; २, ८७; ३, १; ६, ७२;	विष्णु १, ४; १६-२२
७३; ८१; ८३; १२६-८; १२२;	शिव ५८-६०
१२३; २४७-५१; २८२	शिव-महा २ [१], ६-१०
महा ७०-१०४; ११८-२०; २१३	स्कन्द १ [१], १-१४; १८; १६; २, ६
महा-वै १, ३-६; १२-३०	हरि १, ४०-५५; ३, १; ३७-७२
महापद्म २, ७६; ७३	

महा १२, २-९; ३३१; ३४०; ३४८;

३५२-६५; १३, १४६-५०

श्रीमद्देव.

भाग १, ३; २, ७; ११, ४

कच्छपः

पद्म ५, ७१

कपिलः

भाग १, ३; २, ७

कल्किः

अग्नि १६; ४६

मत्स्य ४७

पद्म ५, ७१; ६, २५७

वायु २, ३५; ३६;

ब्रह्म २१३

विष्णु ४, २४

ब्रह्माण्ड २, ७३

हरि १, ४१

भाग १, ३; २, ७; ११, ४

महा १२, ३४०; ३४८

कूर्मः

अग्नि ३; ४६

भाग १, ३; २, ७; ११, ४

गरुड १, १४२

मत्स्य २५६

पद्म ५, ४; ६, २४७; २४९; २६०

महा १२, ३४०; ३४८

कृष्ण

अग्नि १२; १३-५

भाग १, ३; २, ७; ११, ४

देवी-भाग ४, १६

मार्क ४

पद्म ५, १३; ६, २२७

वायु २, ३५; ३६

ब्रह्म १८०; २१३

विष्णु ४, १५

ब्रह्म-वै ४, १; २

हरि १, ४१

ब्रह्माण्ड २, ७३

महा १२, ४२; ३२९; ३४०

कृष्णार्जुनः

देवी-भाग ४, १६

मत्स्य ४७

ब्रह्म १८०; २१३

मार्क १६

ब्रह्माण्ड २, ७३

वायु २, ३५; ३६

भाग १, ३; २, ७; ११, ४

हरि १, ४१

धन्वन्तरिः

अग्नि ३

भाग १, ३; २, ७;

गरुड १, १४२

नर-नारामणौ

पद्म ५, १३

मत्स्य ४७

भाग १, ३; २, ७; ११, ४

विविध-देव-देवीश-भवताराः

नरसिंहः

अग्नि ४; ४६
 कूर्म १, १६
 गरुड १, १४२
 देवी-भाग ४, १६
 पद्म ५, १३; ४२; ७३; ६, २५७
 ब्रह्म १८०; २१३
 ब्रह्माण्ड २, ७२; ७३

भाग १, ३; २, ७
 मत्स्य ४७; १६१-३; २५६
 मार्क ४
 लिङ्ग १, ६५; ६६
 वायु २, ३५; ३६
 विष्णु १, १६-२०
 हरि १, ४१

महा १२, ३३५; ३४०; ३४८

परशुरामः

अग्नि ४; ४६
 गरुड १, १४२
 देवी-भाग ४, १६
 पद्म ५, ७३; ६, २१७; २६८
 ब्रह्म १८०; २१३

ब्रह्माण्ड २, ७३
 भाग १, ३; २, ७; ११, ४
 मत्स्य ४७
 वायु २, ३५; ३६
 हरि १, ४१

महा १२, ३३६; ३४०; ३४८

पृथुः (=वैव्य-)

ब्रह्माण्ड २, ७३
 भाग १, ३; २, ७
 मत्स्य ४७

वायु २, ३५; ३६
 विष्णु १, १३

पलरामः

अग्नि ४६
 पद्म ५, ७३

भाग १, ३, २, ७
 विष्णु ५, १

महा १२, ३४८

पुष्टः

अग्नि १६; ४६
 पद्म ५, ७३; ६, २५७

भाग १, ३; २, ७
 मत्स्य ४७

महा १२, ३४८

मत्स्यः

अग्नि २; ४६
 गरुड १, १४२
 पद्म ५, ४; ७३; ६, २५७; २५८

भाग १, ३; २, ५; ११, ४
 मत्स्य २५६

महा १२, ३४०; ३४८

मोहिनी

अग्नि ३

पद्म ५, ४

गरुड १, १४२

भाग १, ३

यज्ञः

भाग १, ३; २, ७

रामः

अग्नि ५-११; ४६

भाग १, ३; २, ७; ११, ४

गरुड १, १४२

मत्स्य ४७; २५६

देवी-भाग ४, १६

वायु २, ३५; ३६

पद्म ५, ७३; ६, २५७; २६९-७१; २८१

विष्णु ४, ४

ब्रह्म १८०; २१३

हरि १, ४१

ब्रह्माण्ड २, ७३

महा १२, ३३९; ३४०; ३४८

वराहः

अग्नि ४; ४६

भाग १, ३; २, ७; ११, ४

कूर्म १, १६

मत्स्य २४७; २५६

गरुड १, १४२

मार्क ४

पद्म ५, ४; १३; ७३; ६, २५७

लिङ्ग १, ६४

ब्रह्म १८०; २१३

विष्णु १, ४

ब्रह्माण्ड २, ७१

हरि १, ४१

महा १२, ३३९; ३४०; ३४८

वामनः

अग्नि ४; ४६

भाग १, ३; २, ७

कूर्म १, १७

मत्स्य ४७; २४४-६; २५६

देवी-भाग ४, १६

मार्क ४

पद्म ५, १३; ७३; ६, २५७; २६७

वायु २, ३५; ३६

ब्रह्म १८०; २१३

विष्णु ३, १

ब्रह्माण्ड २, ७२; ७३

हरि १, ४१

महा १२, ३३९; ३४०; ३४८

व्यासः

कूर्म १, ४१

वायु २, ३५; ३६

ब्रह्माण्ड २, ७३

विष्णु ३, ३

भाग १, ३; २, ७

हरि १, ४१

मत्स्य ४७

हयग्रीवः

भाग २, ७; ११, ४

द्वयस्मं प्रकरणम्

अधि-यज्ञः

श्रुतिः (वेदः)

१ ऋषिर्गण-प्रवराः

कूर्म १, १६; ५२

मत्स्य १६४-२०१

प्रज्ञाण्ड १, ३३-५

महा १२, १४८; २०७; १३, २०६; २१०;

२५५; २७१

२ मन्त्राऽरिष्ट-प्रदशान्तयः

अग्नि २५; ३१; १२१-४२; २१४; २१६;

पद्म ४, १०३

२६३; २६३-३२४; ३२७; ३४८

भविष्य २ [३], २०; ४, १४१-६

गण्ड १, ७; १६-८; ३३; ३५; ३७; ३८;

भाग २, १-१० पुरुषसूक्त-व्याख्या

१०८; ५, ७६

मत्स्य ६६; ६१-३; २१७-३६

देवी-भाग ७, ३५; ६, ३३; ११, २१; १२,

मार्क ४०

१-७

लिङ्ग १, ६१; २, ५३; ५४

नारद १, ३५-७; ५६; ६५-६१

वायु १, १६

महा ६, ३

३ यज्ञ-होम-वेदविधानानि

अग्नि २४; ३०; १६४; १६७; २५६-७१

पद्म ३, १२ नरमेघः

गण्ड १, ६३

भविष्य २ [२], ६-८; १०-२१, ४, १२६-

देवी-भाग १२, १-६; १३

३१

रामा ७, ८४-६८ अरवमेघः

महा २, ३३-५ राजतयः; १०, १८; १२, २०; ५६;

१६३; २७०; २७८; १३, १६४, २३७

४ वेदविभाग-शाखा-त्रयी-माहात्म्यानि

अग्नि १५०; २७१

भाग १२, ६

कूर्म १, ५२

विष्णु ३, ३-७

नारद १, ५०,

वायु १, ६०; २, ४२

प्रज्ञाण्ड १, ३३-५

रामा २, १०६

महा १, ६०; १२, १३; १३, १३

एकादशं प्रकरणम् अधि-विज्ञानम् १ अर्थ-शास्त्रम्

अग्नि २५३-८

महा १२, ८; १६५ अर्थप्रसंगः

२ अलंकार-शास्त्रम्

अग्नि ३३७-४७

३ आदित्यव्यूह-माहात्म्य-पूजाः

ब्रह्म २६-३१

मार्क ६६-१०७

भाग १२, ११

विष्णु २, ७-१२; ३, ५

भविष्य १, ४९-२१५

रामा ६, १०५

महा १, १८९; ३, ३

४ आयुर्वेदः

अग्नि २७६-३०२; ३६६; ३७०

भविष्य १, ३०-४; ८१

गरुड १, १६-२१; १४६-२०४

स्कन्द ७ [१], २० ✓

ब्रह्म १; ११

महा ३, २३०; ११, ४; १२, १६; १४, १२

५ कलाः

भाग १०, ४५

हरि २, ३३

विष्णु ५, २१

महा २, ५४

६ कल्पः

नारद १, ५१

७ काम-शास्त्रम्

महा १२, १६५ (कामप्रसंगः)

८ गान्धर्वम्

गरुड १, ६७

वायु १, २६; २, २४; २५

नारद १, ५०

स्कन्द ७ [१], ३०

भाग २, ६१-६२

९ छन्दः

अग्नि ३२८-३५
गरुड १, २०७-१२

नारद १, ५७

१० ज्योतिषम्

अग्नि १२४; १३६; १२०-४६
कूर्म १, ४१-३
गरुड १, ५७-६
देवी-भाग ८, १५-८
नारद १, ५१; ५४; ५५
महा २०-२;
ब्रह्माण्ड १, २१-४
भाग ५, २१-४

मत्स्य १२३-७
भविष्य २ [१], ३; ४
लिङ्ग ५४-६२
वायु १, ५१-३
विष्णु २, ५-१२
शिव ५, १६
स्कन्द १ [२] ३८; ७ [१], ११; २०

महा २, ११; ३, ११४; १३०; ६, १२;
१३, ११०

११ तन्त्रम्

अग्नि १२५; १३७; १३८; २५६-७१
गरुड १, ४१

लिङ्ग २, ५०-२

१२ धनुर्वेदः

अग्नि २४६-५२

यामा १, २७; २८; ३०; ५६; २, ३१;
३, ११
महा १, २२४; ३, १२-३६; ४१-५२; ४,
१३; ५, १६२-७२, ७, १६३-२०२;
१०, १०-८

१३ निरुक्तम्

नारद १, ५२

१४ नीति-शास्त्रम्

अग्नि २३८; २५३-८
गरुड १, १०८-१५

३३-४०

महा १, ८१; १४२; १४३; २, ३-१२;
३, ३२; ५, ३३-४०; ११, ७; ८६;
१२, ८१; १३, ३५

एकादशं मकराक्षम् अधि-विज्ञानम् १ अर्थ-शास्त्रम्

अग्नि २५३-८

महा १२, ८; १६५ अर्थप्रशंसा

२ अलंकार-शास्त्रम्

अग्नि ३३७-४७

३ आदित्यव्यूह-माहात्म्य-पूजाः

ग्रह २६-३१

मार्क ६६-१०७

भाग १२, ११

विष्णु २, ७-१२; ३, ५

भविष्य १, ४९-२१५

शामा ६, १०५

महा १, १८९; ३, ३

४ आयुर्वेदः

अग्नि २७६-३०२; ३६६; ३७०

भविष्य १, ३०-४; ८१

गरुड १, १६-२१; १४६-२०४

स्कन्द ७ [१], २० ✓

ग्रह १; ११

महा ३, २३०; ११, ४; १२, १६; १४, १२

५ कलाः

भाग १०, ४५

हरि २, ३३

विष्णु ५, २१

महा २, ५४

६ कल्पः

नारद १, ५१

७ काम-शास्त्रम्

महा १२, १६५ (कामप्रशंसा)

८ गान्धर्वम्

गरुड १, ६७

याजु १, २६; २, २४; २५

नारद १, ५०

स्कन्द ७ [१], ३०५

भाग २, ६१-६९

अधि-विज्ञानम्

२१ विद्या

शिव महा १, ३४-४१; २ [३]. ५०

अग्नि १३४-७; ३०६-१२

रामा ५, ३'-७; ८१

महा ३, १०; ३६; ३७. ८०; ६, २६; १२,
१२२

२२ विविधग्रन्थ-सारः

अग्नि ५-११ रामायणम्; १२ हरिवंशः;
१३-५ महाभारतम्; १२४ ज्योतिषम्;

३२८-३५ छन्दः

गरुड १, ५४३ रामायणम्; १, १४४

हरिवंशः; १, १४५ महाभारतम्; १,
२३७-८ गीता; १, ६३-१०७ याज्ञवल्क्य-

महा ३, २७४-६३ रामायणम्; १२, २५२

कठोपनिषद्; १३, १०६ कठोपनिषद्;
१२, ५८ ब्रह्मकृत-दण्डनीतिः

२३ व्याकरणम्

नारद १, ५२

अग्नि ३४६-६७

गरुड १, २०५; २०६

२४ शिक्षा

अग्नि ३३६

२५ सर्प-विद्या

भविष्य १, २९-३८; ९१

अग्नि २६४-७

गरुड १, १९; २०; २७, १४६-२०४

महा १, १५; १६; ३४; ३५, ३८; ५७;
५८; १३, २३

२६ सामुद्रिकम्

नारद १, ५४, ५५ गणित-जातकम्

गरुड १, ५८-६७

रामा २, ६९ स्वप्नः

१५ पशु-चिकित्सा

अग्नि २८७; २८६-६२

गरुड १, २०४; ३, १४

रामा १, ६; ३, ४३

१६ रत्न-परीक्षा

अग्नि २४६

देवी भाग ८, ११; १२

गरुड १, ६८-८०

महा १०

१७ लोकाः

अग्नि १२०; ३७१

भविष्य २ [१], ३; ४

कूर्म १, ४१-४

भाग ५, २४

गरुड १, ५७

मत्स्य ६१

देवी-भाग ८, १६-२३

मार्क १२-४

पद्म २, १५; १६

वायु १, ५०; २, २९

महा २०

विष्णु २, ५; ६

ब्रह्माण्ड १, २०; ३, २

स्कन्द ६, २६; २२६; ७ [१], २२५

रामा ४, २१; ७, २१; १३, २३

महा १३, ४१-११३; १८, १-६

१८ वनस्पति-शास्त्रम्

अग्नि २८२

गरुड ३, १४

१९ वस्तु-सारासारः

गरुड ३, १४

२० वास्तुविद्या-शिल्प-मूर्तयः

अग्नि २१-१०६; २४७; ३२७

पद्म ५, ५६

गरुड १, ४५-८

मत्स्य ५८; ५६; २५७-६६

देवी-भाग १२, ११; १२

वायु २५१-६

नारद १, १३

स्कन्द २ [१], १-१५; २ [२], १-२

रामा २, ८०; ८३; ६, २१-४

महा १, १४४-५४; २२६; २२७; २,

५-१२; ५०; ३, २८४

मार्क ५१-७
लिङ्ग १, ४८-५२
वराह ७५-८५
वामन ११ (३३; ३४)
वायु १, ३४-४८

विष्णु २, २; ३
शिव-महा ५, १७ (१-४४)
स्कन्द १ [२], ३७ (२६-४४), ७ [१],
११; १७२

महा २, २६; ६, १-५

५ नद्यः

कूर्म १, ४७ (२८-३९)
ब्रह्माण्ड २, १६ (२४-४०)
मत्स्य ११४, (२०-३२)

मार्क ५४, (१६-३०)
वामन १३, (२०-३३)
वायु १, ४५ (६४-१०८)

ऋक्ष-निःसृताः

करमोक्ष
कमुः
क्रिया
चित्रदृष्टा
चित्रोत्पला
समसा

त्रिदिवा
दशाष्टी
नर्मदा
पिप्पलधोषी
पिशाचिका
बालुवाहिनी

मन्त्रुला
मन्दाकिनी
महानदी
लजा
विपाशा
शकुली

शुद्धिमती
शुनी
शोषा-
सुरसा

पारियात्र-निःसृताः

अवन्ती
कुन्ती
चन्दना
चर्मश्वती

पर्णाशा
पारा
मही
लूफी

विदिशा
वृषाक्षी
वेववती
वेदवती

वेदस्मृतिः
सिन्धु
सदान्नीरा
सिन्धुः

मलय-निःसृताः

कृतमाला

उत्पलावती

ताम्रपर्णी

शुभ्रज

महेन्द्र-निःसृताः

इन्दुला
श्रुपिङ्गुल्या

त्रिदिवा
निसामा

लाङ्गुलिनी
वंशधरा

विन्ध्यपाद-निःसृताः

अन्तःशिला
कुमुदती
तापी
तोया

दुर्गा
निर्विन्ध्या
निपधायती
पयोगी

महागौरी
बेरवा
दैतरणी
शिनिबाहुः

सिन्धु

द्वादशं प्रकरणम्

भू-वृत्तम्

१ कुश-द्वीपः

अग्नि ११६ (११-३)	मत्स्य १०२, (४६-७७)
कूर्म १, ४६ (२०-६)	लिङ्ग १, ५३ (६-१२)
गरुड १, ५७ (८-११)	वराह ८७
देवी-भाग ८, १२ (२८-३७)	वायु १, ४९ (४६-५७)
ब्रह्म १८, (३५-४५)	विष्णु २, ४ (३५-४५)
ब्रह्माण्ड १, १६ (५२-६४)	शिव-महा ५, १८ (३६-४४)
भाग ५, २० (१३-७)	स्कन्द १ [२], ३७ (६४-६)

महा ६, १२

२ कौश-द्वीपः

अग्नि ११६, (१४-७)	मत्स्य १२२, (७८-६०)
कूर्म १, ४६ (२७-३३)	लिङ्ग १, ५३ (१३-६)
गरुड १, ५७ (१२-४)	वराह ८८
देवी-भाग ८, १३ (१-१५)	वामन ११, (३७)
पद्म १, ६ (७-२४)	वायु १, ४६ (५८-७२)
ब्रह्म १८ (४६-५६)	विष्णु २, ४ (४६-५८)
ब्रह्माण्ड १, १६ (६५-७६)	शिव-महा ५, १८ (४५-५२)
भाग ५, २० (१८-२३)	स्कन्द १ [२], ३७ (६७-७१)

महा ६, १२

३ गोमेदः

मत्स्य १२३, (१-१२)	स्कन्द १ [२], ३७ (७६-६)
वराह ८६ (४)	

४ जम्बू-द्वीपः

अग्नि १०८-१८	पद्म १, ३-७; ६, १२६
कूर्म १, ४५-८	ब्रह्म १७
गरुड १, ५४; ५५; २, ४८	ब्रह्माण्ड १, १५-८
देवी-भाग ८, ५-११	भाग ५, १६-६
नारद १, ३; ४४-८३	मत्स्य ११३-२१

११ पृथिवी-विभागाः

मार्क ५१. (१-७)

नारद १, ५६

१२ पृथिवी-संस्थानम्

कूर्म १, ६
देवी-भाग ८, २
पद्म ५, ३
ब्रह्माण्ड १, ५ (२३-८)
भाग २, १३

मार्क ४४, (१-१४)
वराह ११३; ११४
वायु १, ६; ८
विष्णु १, ६ (२६-४०)
स्कन्द २ [१], १; २; ३६; ५ [३], १८६

महा ३, १४४

१३ प्लक्ष-द्वीपः

अग्नि ११६, (१-६)
कूर्म १, ४६ (१-१२)
गरुड १, ५६ (१-७)
देवी-भाग ८, १२ (१-१७)
ब्रह्म १८, (१; २)
ब्रह्माण्ड १, १६ (१-३२)

भाग ५, २० (१-७)
लिङ्ग १, ५३ (१-४)
वामन ११ (३५; ३६)
वायु १, ४६ (१-२८)
विष्णु २, ४ (१; २)
शिव-महा ५, १८ (३१)

१४ भारत-प्रशस्तिः

ब्रह्म २५

नारद १, ३ (४६-८३)

१५ भू-मण्डलम्

रामा ४, ४०-६७
महा २, २५-३२, ३, ८०-१४८
१०७-१०; ६, १-१२

१६ लोकोलोक-पर्वतः

अग्नि ११६, (२७; २८)
कूर्म १, ५० (१४, १५)
गरुड १, ५७ (२०; २१)
देवी-भाग ८, १४ (१-६)
पद्म ५, ३
ब्रह्म १८, (६६-६)
ब्रह्माण्ड १, १६ (१५०-४)

भविष्य १, १२५ (७)
भाग ५, २० (३४-८)
लिङ्ग १, ५३ (३१-५)
वायु १, ४६ (१४०, १४१)
विष्णु २, ४ (६४)
शिव-महा ५, १८ (७३-७)
स्कन्द १ [२], ३७ (२५; २६)

शुक्लिमत्पाद-निःसृताः

अधिकृत्या	कूरा	मन्दगा
कुमारी	पलाशिनी	मन्दवाहिनी

सह्यपाद-निःसृताः

कावेरी	तुल्लभद्रा	भीमरथी
कृष्णा	बाह्या	वन्धुला
गोदावरी	बेण्वा	सुप्रयोगा

हिमवत्पाद-निःसृताः

इहः	गोमती	निक्षीरा	शतद्रुः
इरावती	चन्द्रभागा	बाहुदा	सरयू
कृद्धः	तृतीया	यमुना	सरस्वती
कौशिकी	द्व्यद्वती	लौहित्यः	सिन्धुः
गङ्गा	देविका	वितस्ता	
गण्डकी	धृतपाषा	विपाशा	

६ पर्यत-विभागः

ब्रह्माण्ड १, ७ (११; १२)

वायु १. ६ (३०; ३१). १, ८ (१०)

७ पुष्कर-द्वीपः

अग्नि ११६, (२२-५)
 कूर्म १, ५० (१-१३)
 गरुड १, ५७ (१२-४)
 देवी-भाग ८, १३ (२७-३६)
 पद्म १, ६ (२४-६)
 ब्रह्म १८, (७४-६५)
 ब्रह्माण्ड १, १६ (१०८-३०)
 भाग ५, २० (२६-३३)

मत्स्य १२३, (१३-२७)
 लिङ्ग १, ५३ (१७-६)
 वराह ८६, (४)
 धामन ११, (३६; ४८-५८)
 वायु १, ४६ (१०३-२०)
 विष्णु २, ४ (७३-८६)
 शिव-महा ५, १८ (६६-७३)
 स्कन्द १ [२], ३७ (८०-५)

८ पृथिवी-अटनम्

मार्ग ५८ (११)

९ पृथिवी-आकारः

ब्रह्माण्ड १, १६ (१५७)

वायु १, ४ (८६)

१० पृथिवी-परिमाणम्

ब्रह्माण्ड १, २१ (८-१६)
 मार्क ५१ (१-७)

विष्णु २, ४ (६६; ६७)

११ पृथिवी-विभागाः

मार्क ५१, (१-७)

नारद १, ५६

१२ पृथिवी-संस्थानम्

कूर्म १, ६

देवी-भाग ८, २

पद्म ५, ३

ब्रह्माण्ड १, ५ (२३-८)

भाग २, १३

मार्क ४४, (१-१४)

वराह ११३; ११४

वायु १, ६; ८

विष्णु १, ६ (२६-४०)

स्कन्द २ [१], १; २; ३६; ५ [३], १८६

महा ३, १४४

१३ प्लक्ष-द्वीपः

अग्नि ११६, (१-६)

कूर्म १, ४६ (१-१२)

गरुड १, ५६ (१-७)

देवी-भाग ८, १२ (१-१७)

ब्रह्म १८, (१; २)

ब्रह्माण्ड १, १६ (१-३२)

भाग ५, २० (१-७)

लिङ्ग १, ५३ (१-४)

वामन ११ (३५; ३६)

वायु १, ४६ (१-२८)

विष्णु २, ४ (१; २)

शिव-महा ५, १८ (३१)

१४ भारत-प्रशस्तिः

ब्रह्म २५

नारद १, ३ (४६-८३)

१५ भू-मण्डलम्

रामा ४, ४०-६७

महा २, २५-३२, ३, ८०-१४८; ३

१०७-१०; ६, १-१२

१६ लौकालोक-पर्वतः

अग्नि ११६, (२७; २८)

कूर्म १, ५० (१४; १५)

गरुड १, ५७ (२०; २१)

देवी-भाग ८, १४ (१-६)

पद्म ५, ३

ब्रह्म १८, (६६-६)

ब्रह्माण्ड १, १६ (१५०-४)

भविष्य १, १२५ (७)

भाग ५, २० (३४-८)

लिङ्ग १, ५३ (३१-५)

वायु १, ४६ (१४०; १४१)

विष्णु २, ४ (६४)

शिव-महा ५, १८ (७३-७)

स्कन्द १ [२], ३७ (२५; २६)

शुक्तिमत्पाद-निःसृताः

अभिकुट्या	कूपा	मन्दगा
कुमारी	पलाशिनी	मन्दवाहिनी

सह्यपाद-निःसृताः

कावेरी	तुङ्गभद्रा	भीमरथी
कृष्णा	बाह्या	वन्शुला
गोदावरी	चेण्वा	सुप्रयोगा

हिमवत्पाद-निःसृताः

इन्दुः	गोमती	निधीरा	शतद्रुः
इरावती	चन्द्रभागा	बाहुदा	सरयू
कुङ्कुः	तृतीया	यमुना	सरस्वती
कौशिकी	दपद्वती	मौहित्यः	सिन्धुः
गङ्गा	देविका	वितस्ता	
मण्डकी	भूतपापा	विपासा	

६ पर्वत-विभागः

ब्रह्माण्ड १, ७ (११; १२)

चायु १, ६ (३०; ३१), १, ८ (१०; ११)

७ पुष्कर-द्वीपः

अग्नि ११६, (२२-५)

मत्स्य १२३, (१३-२७)

कूर्म १, ५० (१-१३)

लिङ्ग १, ५३ (१७-६)

गरुड १, ५७ (१२-४)

वराह ८६, (४)

देवी-भाग ८, १३ (२७-३६)

वामन ११, (३६; ४८-५८)

पद्म १, ६ (२४-६)

वायु १, ४६ (१०३-२०)

ब्रह्म १८, (७४-६५)

विष्णु २, ४ (७३-८६)

ब्रह्माण्ड १, १६ (१०८-३०)

शिव-महा ५, १८ (६६-७३)

भाग ५, २० (२६-३३)

स्कन्द १ [२], ३७ (८०-५)

८ पृथिवी-अटनम्

मार्ग ५८ (११)

९ पृथिवी-आकारः

ब्रह्माण्ड १, १६ (१५७)

चायु १, ४ (८६)

१० पृथिवी-परिमाणम्

ब्रह्माण्ड १, २१ (८-१६)

विष्णु २, ४ (६६; ६७)

मार्क ५१ (१-७)

११ पृथिवी-विभागाः

मार्क ५१, (१-७)

नारद १, ५६

१२ पृथिवी-संस्थानम्

कूर्म १, ६
देवी-भाग ८, २
पद्म ५, ३
ब्रह्माण्ड १, ५ (२३-८)
भाग ६, १३

मार्क ४४, (१-१४)
चराह ११३; ११४
वायु १, ६; ८
विष्णु १, ६ (२६-४०)
स्कन्द २ [१]; १; २; ३६; ४ [३], १८६

महा ३, १४४

१३ प्लक्ष-द्वीपः

अग्नि ११६, (१-६)
कूर्म १, ४६ (१-१२)
गरुड १, ५६ (१-७)
देवी-भाग ८, १२ (१-१७)
ब्रह्म १८, (१; २)
ब्रह्माण्ड १, १६ (१-३२)

भाग ५, २० (१-७)
लिङ्ग १, ५३ (१-४)
वामन ११ (३५; ३६)
वायु १, ४६ (१-२८)
विष्णु २, ४ (१; २)
शिव-महा ५, १८ (३१)

१४ भारत-प्रशस्तिः

ब्रह्म २५

नारद १, ३ (४६-८३)

१५ भू-मण्डलम्

रामा ४, ४०-६७

महा २, २५-३२, ३, ८०-१४८,
१०७-१०; ६, १-१२

१६ लोकालोक-पर्वतः

अग्नि ११६, (२७; २८)
कूर्म १, ५० (१४; १५)
गरुड १, ५७ (२०; २१)
देवी-भाग ८, १४ (१-६)
पद्म ५, ३
ब्रह्म १८, (६६-६)
ब्रह्माण्ड १, १६ (१५०-४)

भविष्य १, १२५ (७)
भाग ५, २० (३४-८)
लिङ्ग १, ५३ (३१-५)
वायु १, ४६ (१४०; १४१)
विष्णु २, ४ (६४)
शिव-महा ५, १८ (७१-७)
स्कन्द १ [२], ३७ (२५; २६)

१७ वृष्टिः

विष्णु २, ६ (६-२२)

ब्रह्माण्ड १, २२ (१२-५६)

वायु १, ५१ (१३-५३)

१८ शर-द्वीपः

पद्म १, ६ (६)

१९ शारङ्ग-द्वीपः

अग्नि ११६, (१८-२१)

कूर्म १, ४६ (३३-७२)

गरुड १, ५७ (१२-४)

देवी-भाग ८, १३ (१६-२६)

पद्म १, ६ (७-२४)

ब्रह्म १८, (५६-७४)

ब्रह्माण्ड १, १६ (८०-१०७)

भाग ५, २० (१८-२३)

महा ६, ११

मत्स्य १२२, (१-४८)

लिङ्ग १, ५३ (१३-६)

वराह ८६

वामन ११, (३८)

वायु १, ४६ (५८-७२)

विष्णु २, ४ (५६-७२)

शिव-महा ५, १८ (५३-६५)

स्कन्द १ [२], ३७ (५६-६३)

२० शालमल-द्वीपः

अग्नि ११६ (७-१०)

कूर्म १, ४६ (१३-६)

देवी-भाग ८, १२ (१-१७)

पद्म १, ६ (६)

ब्रह्म १८, (२१-३५)

ब्रह्माण्ड १, १६ (३३-५१)

भाग ५, २० (८-१२)

महा ६, १२

मत्स्य १२२, (६१-१०४)

लिङ्ग १, ५३

वराह ८६ (१-३)

वायु १, ४६ (४६-५७)

विष्णु २, ४ (२२-३४)

शिव-महा ५, १८ (३२-८)

स्कन्द १ [२], ३७ (७२-५)

२१ सप्त द्वीपाः

देवी भाग १२, १०

नारद १, ३ (४१-५)

पद्म १, ६ (२६-४०)

ब्रह्माण्ड १, १६ (१३७-५२)

भविष्य ३, २४ (७८; ७६)

मत्स्य १२३, (२८-६४)

वामन ११, (४८-५८)

स्कन्द १ [२], ३७ (१४-२१)

२२ समुद्र-वेला (ज्वार भाटा)

अग्नि ११६, (२५; २६)

ब्रह्म १८, (६०-४)

ब्रह्माण्ड १, १६ (१३१-६)

शिव-महा ५, १८ (७३-७)

स्कन्द १ [२], ३७ (२२-४)

२३ सूर्यावरोधात् दानिः

मार्क १६, (३२-७५)